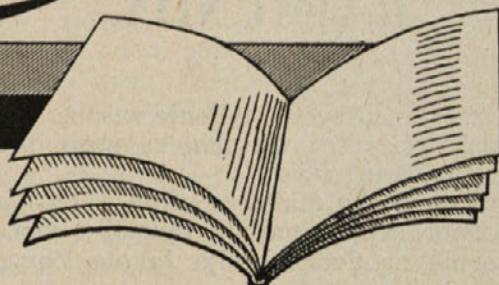

CVETICE

XLVI.
LJUBLJANA

1929 - VII.
JULIJ

P. KRIZOSTOM:

Predragocena božja Kri.

Komaj se je rosno jutro spočelo —
iz božjega srca je privrelo
sto kapljic predragocene Krvi
in kelih zlati napolnilo . . .

Kot bi jih sonce samo rodilo —
otročiči so prišli
stvatovsko oblečeni.
Nežne cvetice na čelu jim cveto
in drobne ročice so čisto srebro.
Molitev sveto šepetaje,
pili so iz keliha smehljaje.

Prišli resnobni so možje
Moč jim na licu gori,
pesem junaško srce jim poje —
zavžili so božjo Kri
kot lek za hude boje.

Prišli so starčki sklonjeni.
Jesen jim na čelu drgeče.
Oči so jim pojemajoče sveče:
„Da bomo vedeli, kam in kod,
pridi k nam, Gospod,
in nam pokaži pot!“

Žejni so pili božjo Kri
in okrepčani v večnost odšli.

P. ROMAN:

ŽIVLJENJE IN DELO BLAŽENEGA RAJMUNDA.

3. julija.

Izrednega moža izredno in sveto življenje zasluži več kot našo pozornost, več kot naše občudovanje, zahteva posnemanje tega velikega duha iz družine tretjega reda.

Rojen v Palmi na otoku Mallorca okoli l. 1234 je do svojega tridesetega leta, tako sporočajo še najbolj zanesljivi viri, preživel kot paž in pozneje kot dvornik na dvoru kralja Jakoba Zavzetnika.

Kot silno jasen duh in mož močne volje je spoznal malenkostnost in površnost dvornega življenja ter odšel v samoto na goro Randa na Mallorci. Dal se je sprejeti v frančiškanski tretji red in ustanovil 1276 poseben koleg za arabski in kaldejski jezik, za frančiškane duhovnike, dobro se je namreč zavedal, da je brez znanja jezikov misijonstvo pri Saraceni nemogoče.

Od l. 1287. do 1291. je učil na univerzi v Parizu ter Montpellieju, nato pa je odšel gnan od apostolskega duha v Tunis in Bugia, kjer je disputiral s saracenskimi učenjaki in jim duhovito dokazoval lepoto, vzvišenost in resničnost naše vere.

Odtod izgnan radi prevelikega vpliva se je vrnil v Rim in Neapel ter 1300 zopet odšel na otok Ciper in v Malo Armenijo, da tam proslavi Kristusov nauk. Ponovno je šel v Tunis, ponovno izgnan porabi preostali čas, neumorno delaven, za pisateljvanje učenih in globokih del. Bil je filozof, mistik, svetnik in pesnik. Krasna je njegova velika pesem „Desconost“ po naše „Razdejanje“. Istočasno je na Dunaju ustanovil seminar za orijentalne jezike in po naročilu Klementa V. izdelal tudi podroben načrt za ustanovitev podobnih učilišč za duhovnike po celi Evropi. 1315 je šel zopet v Tunis misijonarit, bil pa je 29. junija 1315 kamenjan in je dan na to umrl v naročju mornarjev, ki so ga polmrtvega pobrali in naložili na ladjo. Bil je tedaj že blizu 80-leten starček, ki pa je menil, da ne sme počivati po težkem trudapolnem življenju, temveč še in še delati za zveličanje svojih bratov in sestra. Pokopan je bil v cerkvi sv. Frančiška v svojem rojstnem mestecu in začel sloveti po čudežih in izrednih milostih podeljenih na njegovo priprošnjo.

Tak duh delavnosti in požrtvovalnosti bi tudi danes moral vnesti tretjerednike, da bi se zavedli svoje velike naloge in veliko delo: posvetitev sveta — pomagali vršiti v vsej ljubezni in gorečnosti.

* * *

Okoli 300 spisov je prišlo izpod njegovega peresa. Globoka in duhovita vsebina še danes zanima učenjake, ki študirajo njegova dela in posvečajo mnogo dela in truda, da njegovo zanimivo še malo raziskano življenje osvetle in podajo javnosti v zgled in spodbujenje.

NAŠ NOVI POMOŽNI ŠKOF.

Na praznik sv. Bonaventure, dne 14. julija bo v ljubljanski stolnici na slovesen način posvečen g. dr. Gregor Rožman za pomožnega škofa ljubljanske škofije.

Breme, ki mu ga bo Gospod ta dan naložil, ne bo lahko in ne sladko — toda prepričani smo, da mu ga bo lajšala in sladila v obilni meri ljubezen. Pred vsem njegova; saj je njegov značaj sama ljubeznivost, požrtvovalnost in ljubezen do bližnjega, kar je novi vladika do zdaj že pokazal v tako obilni meri. Lajšala in sladila mu bo pa to breme tudi ljubezen slovenskega naroda, ki je že našla svoj izraz v mnogoštevilnih listih ter pokazala s tem, da ji je novi nadpastir drag in ljub. — Dr. Gregor Rožman je rojen 9. marca

Rojstna vas dr. G. Rožmana ob njegovi novi maši.

1883. v Šmihelu pri Pliberku na Koroškem. Gimnazijo je dovršil z odličnim uspehom v Celovcu. L. 1907. je pel novo mašo, nakar je kaplanoval v Borovljah. Za doktorja bogoslovja je promoviral na Dunaju. Prirojena dobrohotnost in ljubeznivost je navezala nanj srca vseh, s katerimi je kdaj občeval. Leta 1920. je zapustil svojo stiskano domovino; poklican je bil namreč na ljubljansko vseučilišče za profesorja cerkvenega prava. Vsak trenotek, ki mu je pri obilnem znanstvenem delu še ostal na razpolago, je posvetil naši mladini, namreč njenemu verskemu preporodu. In zato ni prav nič čudnega, če ga je vzljubila zlasti mladina kot pravega svojega očeta.

Mi želimo novemu škofu na njegovo trnjevo pot prav mnogo dehtečega cvetja! Dobro vemo, česa mu je treba v njegovi vzvišeni službi — veliko milosti in božje podpore. Milosti pa Bog deli v molitvi. Zato pa, dragi bravci „Cvetja“, molimo za novega škofa, molimo prav goreče, da ga bo Gospod storil za nadpastirja po volji svojega najsvetejšega Srca, polnega božjega Duha in polnega resnične božje ljubezni.

DR. FRANCE DEBEVEC:

LEPOTA TRPLJENJA.

Bridko je trpljenje, človeška narava se mu umika in izogiblje, če je le mogoče. Najmanj povšeči so bridkosti in muke ljudem, ki so do vratu zakopani v posvetnost, ki vidijo in iščejo uresničenje svojih življenskih ciljev izključno le na tem svetu, na varljivem obličju zemlje. Reči smemo: Čim manj zadovoljstva najdemo v navidez mikavnih, vabljivih dogodkih, prizorih, dejanjih zemeljskega življenja, tem bolj se naše oko umika zunanjemu svetu ter prične upirati poglede na notri. Jamemo se spraševati: Čemu svet, čemu burno življenje s trnjem in osatom vsepovsod, če nam ostaja hrepenenje po sreči neutešeno, če nam celo skrajja zaželeni cilji prinašajo duševno praznoto, puščobo, morda celo kesanje, obupavanje.

In potem začnemo brskati v mislih, da bi našli novih potov, novih smeri; najprej si poiščemo svetlobe sami zase v svoji duši, nato si skušamo primerno urediti tudi svoja dejanja, svoje življenje med svetom.

Pri ljudeh, ki so verni ali vsaj zmožni in nagnjeni k globljemu razmišljanju, se ta beg iz posvetnosti izvršuje prav polagoma, da se jedva sproti opaža na sebi. Pri drugih zemljanih, ki nimajo v mraku napačnih nazorov prižganih svetiljk vere ali vsaj bistrega in doslednega duha, pa je navadno potrebno trpljenje, duševno ali telesno, da jih vse prevzete in ujete v okovih bližnje posvetnosti, pretresejo in zbrihtajo, jim železno srajco stare navade starejo in na ta način osvobodijo duha in srca dušečih spon.

Prvi, poglobitveni pomen trpljenja je torej: Zavpiti človeku, ki je zašel v vrtoglave vrtince površnega življenja, stoj! Bolečina, duševna ali telesna, močno zaposli naše živčevje in pozornost, da vsaj za minute, ure, dneve prenehamo misliti le na vsakdanje dogodke, nehamo za nekaj časa plavati v dostikrat nezdravi, strupeni struji posvetnega življenja.

Na ta način imajo doslej speče, skrite lepše misli in ideje priliko, da pridejo do večje veljave v duši, da nam pokažejo nove, vrednejše življenjske smeri. Ta pomen ima trpljenje predvsem za ljudi, dotlej stiskane v sponah krivih nazorov, misli, občutkov. Za ljudi pa, ki so že doslej živeli kolikor toliko v skladu s svojo dobro vestjo in pravo vero, znači trpljenje dnevno krotenje, dnevno dresuro samega sebe, lastnih zlih nagnjenj in nagibov; obenem jačanje zvestega vztrajanja pri lepših, čeprav težjih življenjskih smereh in ciljnih. Skratka: boljšanje, napredovanje v duši.

Najvišjo vrednost dajemo svojim delom tedaj, kadar jih namenimo in posvečamo za pridobitev srečne večnosti po smrti. Ker nam srečno posmrtno življenje daje po našem zasluženju na tem svetu le ono vse-

mogočno bitje, ki nam je dalo tuzemsko bivanje, bodo naša dela, zlasti še naše žrtve in trpljenje, takrat najvrednejša, najbolj zaslužna, kadar jih vršimo z ljubeznijo v čast Njemu, ki je dal ljudem telo in dušo, misli, besede, občutke in — posredno — tudi dejanja. Dal pa nam je tudi svobodno voljo, da delamo in živimo za ali proti Bogu.

Kljub temu, da imamo možnost takšne svobodne odločitve, je vendar vse polno vplivov in nagibov, ki nas silijo prej za to kakor za ono odločitev. Prirojena ali sčasoma se razvijajoča dobra ali slaba nagnjenja, vplivi družbe in življenjskih okoliščin, menjajoče se naše notranje razpoloženje, nadalje naša trdna ali slaba volja: to so činitelji, ki vplivajo na nas in naše življenje; a na vse te činitelje nevidno ali zanesljivo pazi budno oko božje, da dobrotno in pravično poseže dejanjsko vmes, ko je potrebno.

Dejal bo kdo: Če je Bog nad nami, zakaj dopušča, da gre nekaterim ljudem tako dobro, imajo lep dom, jedi, pijače, zabave, denar, zdravje, dočim mnoge druge tepe in preganja zla usoda na vseh koncih in krajih. Z žulji svojih rok, z največjimi naporii svojega duha si morajo služiti negotovo skorjo kruha, niso jim varna tla pod nogami, lahko so vrženi iz stanovanja, ko so miru in pokoja najbolj potrebni.

Lahko je vse to pojasniti. Naše življenje nima svojega pravega cilja v minljivi posvetnosti tega sveta, temveč šele po smrti. In za to večno, srečno posmrtno življenje se vzgajamo v bridkosti, trpljenju ter redki radosti na tej revni zemeljski grudi. Sleherni človek ima svojo posebno naravo, ki jo je treba vzgajati, voditi na poseben način. Vsevedni Bog dobro zna, kje naša duša potrebuje zaslombe in pomoči, kakšno življenje je zanjo boljše: v bogastvu ali revščini, v zdravju ali bolezni, v žalosti ali veselju.

Navalimo milijone vsem onim, ki danes revni hrepenijo po njih, pustimo jih potem živeti v bogastvu in zabavah, a po njih smrti napravimo večnostno bilanco. Nedvojbeno je, da bo potem večno srečnih duš manje število.

Pustimo torej vsevednemu Bogu, da dopušča trpljenje, revščino, bogastvo, zabave, kakor je le njemu drago. Pomni, da je Kristus dejal neki sveti osebi: Za milostjo je vdano trpljenje največji dar božji.

Morebiti mi boš dejal: Vse to ti lahko verjamejo oni, ki imajo vero, ki vsaj pripoznavajo vsevedno, vsemogočno bitje, Boga. Kakor naj pa neki vrednost trpljenja presojujejo ljudje, ki so v mislih, še bolj pa v dejanju, daleč, daleč od spoznanja pravega Boga, od vere vanj.

Odgovorim tako-le: Ne verjamem, da je na svetu človek brez vsake vere, to je brez spoznanja in prepričanja, da je še katero višje, popolnejše bitje od njega samega. Stvar osebnosti, vzgoje, šole, čtiva, družbe je, ali si poedinec izkleše svoje nazore v tej ali oni smeri. Večjidel je le ena stran duševnosti bolj obdelana, dočim ostale dušne poljane ostajajo v njih kulturi zanemarjene (n. pr. ostro presojanje različnih svetovnih naziranj, negovanje, brušenje lastne dobre vesti, etičnega, moralnega pojmovanja itd.).

Lahko je n. pr. pastir v daljnjih hribih po svojem rojstvu najbolj brihtna glava sveta, kaj bo mogel znati o mnogih zamotanih znanstvenih problemih, če ne bo poprej dolga leta študiral. Pravtako je lahko največji strokovnjak enega znanstvenega polja slab poznavalec v stroki, ki mu je bila vedno tuja. In bil bi, pač napihnjena žaba, če bi brez globljega izkustva v gotovi stroki odločal tja v en dan.

Tudi za pojmovanje trpljenja velja vse to: Brez notranje npravne moči, brez priznanja Boga vsaj v njegovih bistvenih svojstvih, tudi globokega, višjega pomena trpljenja ne bo lahko pojmovati v življenju.

Povprašal bo še ta ali oni: Kako pa naj ocenimo ono trpljenje, one žrtve, ki si jih posamezniki nalagajo za — recimo — manj svete namene in cilje: mati za svoje dete, dekle ali fant za lepoto svoje ljubezni, vojak za svojo domovino itd.

Lepa se nam zdi sleherna žrtev in trpljenje, ki je storjeno za druge z nesebičnim namenom in v polni zavesti, da je tako prav in lepo. Najvišjo vrednost bo pa bridkost dobila takrat, ko bo izvršena pod vidikom večnosti, to je, kadar bo storjena in občutena z željo, da bi bila všeč Bogu, ki nam vse daje z največjo ljubeznijo. Prav je torej, da mu tudi mi, njegova misleča deca svobodnega duha in volje, posvečamo n. pr. zjutraj vse svoje življenjske korake celega dne.

Glejmo mukotrpne ure svojega življenja ne s kratkovidnimi posvetnimi očmi, temveč z ostro dalekovidnostjo, ki jo nam nudi izbrušeno svetovno naziranje in mirna, pokojna vest, ni pa potreba, da bi vse to dajalo le katoličanstvo. Gotovo pa je, da nam najostrejše vidike glede tega daje ravno duševna jasnost in notranja skladnost katolicizma.

Naj zaključim to skromno poglavje. Želim, da bi ponesli s sabo v življenje en svetel, neomajen sklep: Trpljenje je pot k večji popolnosti duše. —

P. ANGELIK:

CILJI IN POTA.

Kar si, bodi s celo dušo.

So ljudje, ki imajo visoke cilje in ki o njih govore s tolikim navdušenjem, da bi človek mislil, da bodo s svojo delavnostjo svet preobrnili.

So pa tudi ljudje, ki ne govore dosti o svojih ciljeh, ki se z vso dušo posvetijo svoji nalogi, svojemu delu in poklicu, z eno besedo, ki so veliki v malem.

In ti slednji so mi ljubši. Velik biti v malih rečeh je umetnost, ki jo le malo kdo pozna. Samo sanjarenje o velikih delih je še prebito malo. Šele tedaj, ko je treba delo izvršiti, se pokaže, ali je človek velik ali majhen. Kdor je v malih rečeh velik, se pokaže velikega tudi v velikih zadevah, kakor hitro mu to nalaga dolžnost.

Neverno morda maješ z glavo ter misliš pri tem na svoje delo, ki je tako neizrekljivo vsakdanje in brez duha. Morda je res tako. Toda končno postane vsako delo to, kar človek iz njega naredi.

Tudi duhovniku lahko postane njegovo sveto delo vsakdanje rokodelstvo, in delavec ali delavka, ki leto in dan opravlja najdalgočasnejše in najbolj vsakdanje delo, postane svečenik ali svečenica, ki veselega srca darujeta Bogu svoje delo.

Morda ti je Bog dal poklic, ki vsaki dan dviga tvojo dušo kvišku, in zdi se ti, kakor da bi se moral vsako uro Bogu zato zahvaljevati. O tedaj bodi to, kar si, s celo svojo dušo. Glej, da tvoje delo ne postane navadno rokodelstvo! Izvršuj svoj poklic, kakor so ga izvrševali najboljši tvoji sovrstniki. Če ti je Bog dal pet talentov, vedi, da bo od tebe tudi veliko zahteval.

Kar si, bodi s celo dušo. Svet potrebuje takih ljudi. Vse eno je, kakršnokoli delo opravljaš. Obžalovanja vredno je sicer, če so ljudje, polni delavnosti, navezani na poklic, ki zahteva od njih več potrpežljivosti, kakor dejanj, in da imajo ljudje, ki imajo polževo kri, poklic, ki zahteva od njih borbo in delo. Toda končno je to stvar božje previdnosti, in vsak mora biti v svojem poklicu s celo svojo dušo.

Kar si, bodi s celo svojo dušo. Tudi kristjan. Kdor bi vsled samega dela zanemarjal svojo dušo, ki bi poleg njega beračila in zmrzovala, bi bil le polovičar. In kolikor bolj je kdo preobložen z zunanjim delom, toliko bolj mora gledati na to, da je ne zanemarja. Zato so veliki možje tako visoko cenili molitev. Kar je osvežujoča kopel po trdem dnevnem delu za telo, to je molitev in kratko duhovno branje za dušo.

Kar si, bodi s celo dušo. Ne trpi v sebi polovičarstva. Volja je, ki napravi človeka velikega ali majhnega.

Lucas.

P. HUGO:

BRATOVŠČINA PASU SV. FRANČIŠKA.

Trudimo se, mnogo se trudimo, da bi našo mladino, katere je bodočnost, versko in moralno zdravo ohranili. Njena organizacija med nami je na videz mogočna. A v resnici se meni zdi podobna visoko zraslemu mladeniču s pokopališkimi rožami na licih. Že med vojno, še bolj pa po vojni smo priznavali, da smo šli bolj na široko, kot na globoko. A poboljšali se še do danes nismo. Je med nami mladina, polna ognja, ki hoče s Frančiškovim duhom streti našo mehanizirano mladinsko organizacijo in ji vdihniti Frančiškovo dušo, a ne najde pri voditeljih starega kova dosti razumevanja, kar jo žene mestoma v prevelik radikalizem. Čim preje se sprijaznimo z njenimi težnjami in ji podamo roko, da v svojem ognju ne krene s Frančiškovih potov na pota Valda, tim bolje za nas in zanjo. Bratovščina pasu sv. Frančiška, kot priprava na III. red, bi bila kakor nalašč za to.

Pred vsem pa bo ta bratovščina poživila naš III. red. Vsaka katoliška organizacija ima danes že svoje vrtičke za odgajanje naraščaja. Redovi imajo svoje notranje kolegije, Marijina družba svoj Marijin vrtec, Orli in Orlice svoj orlovski in orliški naraščaj, samo veteran med katoliškimi organizacijami III. red nima ničesar. In to se mu pozna. Ni tistega življenja, kakor bi ga bilo pričakovati. Bog ne daj, da bi hotel s tem III. red kaj poniževati, ali mu očitati. V svojo skledo bi pljuval. A meni se zdi podoben hiši, kjer stara dva brez lastnih otrok, za katere bi se z veseljem žrtvovala, čakata smrti, s težko mislijo, da bodo tisto, kar sta s trudom spravila skupaj, drugi uživali, ki niso kri njune krvi. V taki hiši ne more biti pravega življenja. Prepričani smo, da bo v III. redu zaplapolalo novo živahno življenje, ako tudi njemu ogradimo vrtiček za njegov pomladek potom bratovščine pasu sv. Frančiška. Saj s tem bomo spolnili le voljo sv. očeta.

Zaenkrat povemo o bratovščini le še to, da je nekaj drugega kot III. red, kar že ime pove. Tretji red je red, ki ga je sv. Frančišek ustanovil. Bratovščina pasu sv. Frančiška je pa bratovščina, ki ima papeža Siksta V. za ustanovnika. Tretjeredniki imajo kot redovniki med svetom svoje leto poskušnje, po katerem napravijo obljubo, da hočejo spolnovati tretjeredniško vodilo. Bratovščina pasu sv. Frančiška zahteva od

svojih udov, da so šest mesecev na poskušnji, predno postanejo pravomočni člani. Po končani poskušnji ne delajo nikakih obljub. Zavežejo se le, da bodo nosili pas, kakor tretjeredniki, ker na to so navezane duhovne dobrote, ki so sledeče: Poleg velikega števila nepopolnih odpustkov so člani deležni tudi sledečih popolnih odpustkov: na dan vstopa v zvezo, na praznik sv. Frančiška (4. oktobra), sv. Klare (12. avg.), sv. Antona (13. jun.), Vtisnjenja ran sv. Frančiška (17. sept.) in ob smrtni uri. — Na praznik Brezmadežne (8. dec.) dobe člani papežev blagoslov. Kakih drugih obveznosti, kakor n. pr. 12 Očenašev na dan, nimajo.

Pravico bratovščino kanonično ustanoviti imata minoritski in frančiškanski general. Ta dva pooblaščata v to redovne provincijale, ti pa svoje podložne. Ker je pa sedež bratovščine v nagrobni cerkvi sv. Frančiška, ki je v posesti minoritov, je njen glavni predstavnik minoritski general. Frančiškanski general more ustanovitev bratovščine dovoliti le tam, kjer ni nobenega minoritskega samostana. Eden kakor drugi more to storiti le z dovoljenjem krajevnega škofa.

Naš p. provincijal dr. Regalat Čebulj je že izposloval vsa potrebna dovoljenja, tako iz Rima, kakor od obeh ordinarijev, ljubljanskega in lavantinskega, a le za naše samostane. Ako bi kateri izmed župnikov hotel sprejemati v to bratovščino, bi se moral z dovoljenjem svojega ordinarija obrniti na minoritskega generala, kar bi mu oo. minoriti v Ptujju gotovo radi izposlovali. Imena nanovo sprejetih bi bilo treba pošiljati tja, kjer je bratovščina kanonično ustanovljena, da se vpišejo v bratovsko knjigo. Ni tedaj brez vseh formalnosti. Kje jih ni? Menim pa, da bi se izplačalo. Za našo drago mladino gre, in če gre za njo, gre za našo bodočnost, kateri je posvečeno vse naše ogromno delo in še večje žrtve. Če v kipečih srcih naše mladine inštaliramo motor Frančiškove ljubezni, nam bo prihranjenega mnogo drugega dela in žrtev zanjo in nedvomno tudi mnogo razočaranj.

P. MODEST:

APOSTOLA SLOVANOV.

V mestu Solunu, na severni obali Egejskega morja, sta se rodila dva moža, ki ju je božja Previdnost določila, da poneseta luč sv. evangelija med slovanske narode ter jim tako pokažeta pot do krščanske omike in pravega napredka. Bila sta to sveta brata Ciril in Metod.

Njun materin jezik je bil grški, vendar sta pa oba tudi slovanskega dobro razumela; lahko sta se namreč privadila temu jeziku, ker je bilo v Solunu samem veliko Slovanov, okolica pa je bila čisto slovanska. Metod, ki je bil starejši, je postal upravitelj neke pokrajine med Slovani in je tako njihove navade in običaje še bolj natanko mogel spoznati. Ker mu pa posvetno življenje ni ugajalo, se je podal v samostan na goro Olimp v Mali Aziji. — Ciril, najmlajši izmed sedmerih otrok, je po očetovi smrti prišel na carigrajski dvor, kjer se je v vseh potrebnih znanostih izobrazil, prav posebno pa v modroslovju. Postal je duhovnik in kmalu nato učitelj modroslovja. Toda tudi on se je naveličal velikomestnega vrvenja ter je odšel za svojim bratom na Olimp v samoto.

Okoli l. 860. ju je carigrajski cesar poslal med Hazare onstran Črnega morja oznanjat Kristusov nauk. Zdi se, da tu nista imela posebnih uspehov, zato sta se vrnila nazaj v Carigrad. Pogum pa, delati za razširjanje božjega kraljestva na zemlji, jima kljubtemu ni upadel, njuna resna volja se je še bolj utrdila. Na pridobljenih izkušnjah sta se spopolnjevala in čakala na božji klic.

Velika moravska država se je tedaj razprostirala ob Donavi in je obsegala sedanjo Moravsko in Slovaško ter velik del Nižje Avstrije. Njeni prebivavci so bili Slovani, ki so krščansko vero sprejeli od nemških misijonarjev; Pasav je bila misijonska postaja za te kraje. Krščanstvo pa med ljudstvom ni moglo pognati korenin; narod je sicer prejel sv. krst,

Slovanska apostola pred papežem Nikolajem II.

obdržal pa je kljubtemu svoje paganske šege in navade. Nič čudnega: zakaj misijonarji, ki so k njim prihajali, so le za silo razumeli, govorili in znali njih jezik, torej niso bili zmožni, da bi jim bili svete resnice po domače raztolmačili in v javnem življenju uveljavili. Vsled tega se je moravski kralj Rastislav obrnil na carigrajskega cesarja Mihaela, da naj mu on poskrbi za blagovestnike, ki bi ljudstvu znali oznanjati in razlagati resnice sv. evangelija v slovanskem jeziku. Cesar se je pri tej prošnji takoj spomnil na Cirila in Metoda, ki sta se mu zdela najbolj sposobna za to službo. Sveta brata se nista upirala sprejeti težke naloge; pripravila sta vse potrebno ter odrinila na pot.

Na Moravskem sta bila pristrčno sprejeta; spoznala sta pa tudi takoj, da je polje njunega misijonskega delovanja zelo, zelo obširno. Med ljudstvom so bile še vedno v navadi paganske gostije, z vražami in praznoverjem so se pečali; o svetosti zakonske zveze niso nič vedeli, zato

so bile tudi razporoke nekaj vsakdanjega. Njuna glavna naloga je bila: ljudstvo podučiti in paganske običaje polagoma izkoreniniti. Zavedala sta se pa dobro, da svojemu delovanju trajnega uspeha ne bosta mogla zagotoviti brez pisane besede. Zato je Ciril sestavil slovanske pismenke, poslovenil sv. Pismo nove zaveze in priredil obredne knjige.

Spočetka sta svete obrede vršila v grškem jeziku, pozneje pa sta po običajih vzhodne Cerkve vpeljala narodni, slovanski jezik v bogoslužje. In ravno slovansko bogoslužje je bilo kamen spodtike za duhovščino nemške narodnosti, ki je Cirila in Metoda tožila papežu, da sta krivoverca. Bila sta klicana v Rim, da se opravičita. Zagovarjala pa sta svoje delovanje tako prepričevalno, da je papež Hadrijan II. potrdil slovansko bogoslužje, odobril njun nauk ter pohvalil njuno apostolsko gorečnost.

Ciril se ni dolgo veselil tega priznanja. Že od rojstva vedno bolj slabotnega zdravja ni mogel prenesti duševnega in telesnega napora zadnjih let; zbolel je ter umrl v Rimu 14. februarja 869. Z veliko slovesnostjo je bil pokopan v baziliki sv. Klementa in Rimljani so ga takoj začeli častiti kot svetnika.

Metod bi bil tedaj najraje odšel zopet v samostan, toda ljubezen do slovanskih narodov ga je obdržala pri započetem delu. L. 870. se je vrnil iz Rima kot nadškof z vrhovno duhovno oblastjo ne samo nad moravsko državo, marveč tudi nad Panonijo, ki je segala doli do Save in h kateri je pripadalo tudi sedanje Prekmurje in vzhodno štajersko ozemlje. Obdan je bil s posebno častjo apostolskega poslanika za razširjanje krščanstva med Slovani. Pa tudi ta čast ga ni mogla obvarovati nasilstva nemške duhovščine. V Regensburgu so ga sodili in obsodili; vzeli so mu čast in oblast ter ga zaprli v neki samostan, kjer je moral ostati dve leti in pol. Izpustili so ga še-le potem, ko je papež z duhovnimi kaznimi nastopil proti njegovim nasprotnikom.

Ko se je vrnil med ljubljene ovčice, je z vsem ognjem gorečega duhovnega pastirja razširjal in utrjeval Kristusov nauk. Poskrbel je za dobre knjige: sv. Pismo stare zaveze, življenjepise sv. očetov, cerkvene postave. V stalnem boju za božje in človeške pravice je omahnil kakor junak sredi bojnega polja. Umrl je 6. aprila 885. ter je bil s častjo in slavo pokopan v stolni cerkvi svoje nadškofije.

Dve jasni zvezdi — Ciril in Metod — sijeta z nebes doli na slovanske narode. Ko sta živela tukaj na zemlji, sta vse storila, da bi bili slovanski rodovi zvesti resnicam sv. evangelija in usidrani na Petrovo skalo — katoliško cerkev. Tudi sedaj, ko se veselita večnega blaženstva, gledata doli na nas in prosita neskončno blagega Očeta, da bi se po veri ločeni slovanski bratje zopet zedinili; da bi bridka obiskovanja, kakoršna mora prenašati zadnja leta težko preizkušena Rusija, ukinil; da bi na razvalinah sedanjega nesrečnega stanja pognalo bujno versko življenje in bi se bratska srca objela po nauku evangelija ljubezni v čast božjo in v zveličanje neumrjočih duš. Priskočimo na pomoč njuni prošnji! Če kdo, potem so gotovo tretjeredniki dolžni v ta namen veliko, zelo veliko moliti; zakaj njih očak sv. Frančišek je bil „katoliški in ves apostolski“ ter ves prežet iskrene želje, da bi vsi ljudje spoznali Kristusov nauk in stopili v pravo Cerkev njegovo. Če je sv. Frančišek gorel za vse ljudi, potem morajo slovenski tretjeredniki tembolj goreti za svoje nesrečno ločene brate.

P. ANGELIK:

KAKO SODI IN RAVNA KATOLIČAN.

Kaj je ceneje?

Mnogokrat se čuje dandanes, ko vse toži nad pomanjkanjem, koliko da stane duhovščina, čeprav je, osobito pri nas zelo slabo plačana, in na Dunaju anarhisti s tem najbolj agitirajo proti katoliški cerkvi in vabijo ljudi k odpadu. Prav tako vemo, da kjerkoli se zida nova cerkev, ustanavlja nova župnija, takoj nastopijo mnogi in kriče: Ali ni škoda denarja, naj bi se raje porabilo to za zidanje stanovanj in drugih koristnejših reči?

So med temi taki, ki s tem napadajo duhovščino, da bi istim spodkopali zaupanje pri ljudeh, in jih osovražili pri ljudstvu. Nedvomno je imel ta namen dopisnik Slovenskega Naroda z dne 30. marca 1929, kjer v naravnost strupenem članku „Grobarji vstajajo“, duhovnikom očita med drugim tudi to, da so častivci boga vseh bogov zlata, ki ga kujejo iz Kristusovih ran.

So pa med temi tudi taki, ki tako govore ne iz sovraštva do cerkve in duhovščine, ampak ker se dajo preslepiti od praznih fraz njenih nasprotnikov, ne da bi pomislili le za eno ped dalje. Ne govore tako iz hudobije, ampak iz neke čudovite kratkovidnosti, ki jo človek težko razume.

Enim in drugim bi lahko odgovorili, da ni ravno častno za nje, da hočejo po vsej sili postati tovariši onega, ki je že davno pred njimi govoril isto, namreč Juda Iškarijota: „Čemu ta potrata? Saj bi se bilo moglo to drago prodati in dati ubogim“ (Mt. 26, 9). Pa pustimo to. Poglejmo raje vsakdanje življenje, kakor ga pozna vsakdo.

Milijone in milijone stanejo vsako leto bolnice za žrtve spolne bolezni, alkohola itd. Plačuje te milijone država in državi ljudstvo z davki. In plačuje to za tiste, ki niso marali za cerkev in ne za njene nauke „Ne prešestvuj“. „Varujte se pa, da vaša srca ne bodo obtežena s požrešnostjo in pijanostjo“ (Lk. 21, 34).

Milijoni in milijoni grejo vsako leto za jetnišnice in vse, kar k temu spada: za sodnike, žandarmerijo itd. Plačuje pa te milijone ne država in državi ljudstvo z davki. In plačuje to za tiste, ki niso marali za cerkev, ne za njene nauke: „Ne ubijaj“, „Ne kradi“.

Lepo sliko k temu nudi dogodek najnovejšega časa. Selila se je, tako sem bral v nekem časopisu, njujorška banka v novozgrajeno lastno palačo. Pri tem je bilo treba prepeljati za več nego tri milijarde dolarjev gotovine in vrednostnih papirjev in to skozi njujorško spodnje mesto, ki je znano po nevarni sodrgi, ki se zbira tamkaj. Zato je vsak voz z denarjem in drugimi vrednostmi spremljalo 18 oklopnih avtomobilov. Na vsakem avtomobilu je bilo poleg šoferja pet mož s strojnicami in plinskimi bombami, ki povzročajo solze. Ob vratih starih in novih bančnih prostorov so stali stražniki s puškami v rokah, in ob cestah, po katerih se je vršila selitev, so stali redarji in detektivi. Na ta način so spremili vseh 80 voz, ki jih je bilo treba za prevoz milijard.

Lepo svoto bi nedvomno dobili, če bi zračunali, koliko je stal ves ta prevoz. In če vprašamo, kdo plačuje vse te velikanske vsote, dobimo za odgovor: država, in končno plačuje vse to ljudstvo z delom in z davki. Plačuje pa to radi tistih, ki niso marali in ne marajo za cerkev, ne za njene nauk: „Ne ubijaj“, „Ne kradi“.

Milijone in milijarde gredo vsako leto za oboroževanje držav. Če bi se narodi in države držali načel Kristusovih in evangelija, ki jih označja cerkev, bi tega mrzličnega oboroževanja ne bi bilo treba. Kajti Kristus je rekel: Ljubi svojega bližnjega kakor sam sebe, in kar ti želiš, da drugi tebi ne store, tega tudi ti drugim nikar ne stori. To ne velja samo posameznikom, ampak velja tudi narodom in državam.

Takih zgledov bi lahko našli še na stotine in tisoče, pa naj to zadostuje, saj vidi vsakdo vse to v vsakdanjem življenju. Iz vsega tega je jasno razvidno, da državo neprimerno bolj obremenjuje življenje brezvercev, kakor življenje vernih katoličanov. In to, dragi bravec ali bravka, povej vsakemu, ki zabavlja, da duhovništvo toliko stane in da so cerkve predraga stvar. Kdorkoli zna samostojno misliti, bo z lahkoto spoznal, kaj je ceneje: ali duhovništvo s cerkvami, ali pa življenje brez cerkve, brez Boga.

ZUPNIK B. BARTOL:

KAJ NAJ NUDIMO NAŠI SODOBNI MLADINI?

Med svetovno vojno je nekoč zapisal Jan. Jörgensen: „Ko človek premišluje to voljno, se zdi, kot da roka velikana drži svojo zemeljsko oblo, ter stiska in izžema kri iz vseh narodov. V kako globočino ognjenega morja bo padla zemlja, kadar bo ta roka velikana popustila!“

Roka velikana je končno res popustila. Zemljani, t. j. njeni narodi pa so padli v globočino nenravnosti. Še hujše kot pred vojno se je razpasla nevernost in nemoralnost po vsem svetu. Kolik je samo odpad od vere! Bratovska ljubezen je že nekaj neznanega! Koliko pa je ljudi, ki sicer še imajo ime katoliškega kristjana, v resnici pa so vdani že popolnoma brezverskemu življenju! — Najbolj značilno dejstvo sedanjega časa pa je, da je zlasti mladina tako zelo vdana nečistosti in razuzdanosti v obleki in obnašanju. Človeku se zdi, da tega mogočnega vala ne bo mogoče zajeziti. In kar je še najbolj žalostno, celo stariši so izgubili pravi krščanski čut in malone odobravajo, ali vsaj mirno gledajo pogansko življenje sodobne mladine.

Ako vse to gorje premišljujemo, tedaj nas mora navdati bridka žalost nad dušno propastjo toliko milijonov ljudi. Vendar ne smemo obupati. Kajti naš Zveličar nas tolaži „Jaz sem z vami vse dni do konca sveta“ (Matej 28, 20). Če je namreč Gospod pri nas, nimamo vzroka obupavati. Na drugem mestu pravi: „Ljudstvo se mi smili.“ (Marko 8, 2). Tudi nas, če smo njegovi pravi namestniki, ob tem žalostnem pogledu ne sme objemati obup, temveč usmiljena ljubezen. Saj imamo na razpolago dovolj sredstev, da zajezimo veletok brezverstva in nemoralnosti.

Poleg božjih studentov imamo razne organizacije, prosvetne in verske, ki dokaj živahno delujejo in bolj ali manj pospešujejo lepo krščansko življenje. Nedvomno pa je najdoslednejša, najmočnejša in najizdatnejša organizacija Frančiškov tretji red. Kajti kdorkoli se z duhom in srcem oklene tega, ima v sebi najmočnejši motor k notranjemu samospolnjenju in nesebičnemu, požrtvovalnemu socialnemu delova-

nju. Tretji red je, pravi francoski pisatelj Sueur, pravi pravcati studenec osebnega posvečenja. On skrito in mirno deluje. Ne išče svoje časti in hvale. Slavo in čast prepušča drugim organizacijam. Tretji red pa je tudi odsev velike Frančiškove duše, je čista evangelijska zgradba, je ogledalo ljubezni do Kristusa, našega vodnika in glave Cerkve.

Toda v kakšnem razmerju je bila doslej naša mladina do tretjega reda? Prav je imel goreči duhovnik-tretjerednik August Lux, ki je nedavno zaklical: „Čim bolj pregledujem skupščine tretjega reda, tim bolj spoznavam, da manjka v njih mladine“. Da, mladine manjka v tretjem redu in ker nje ni, mu manjka bujnega mladega življenja. Če mu hočemo vdihniti tega, moramo začeti z mladinskim naraščanjem.

Toda kako? V pravih tretjega reda stoji med drugim: „Sprejeti se smejo le taki, ki so dopolnili štirinajsto leto, ki so lepega obnašanja, miroljubni, zlasti pa trdni v veri ter udani sv. cerkvi in apostolskemu sedežu.“ Preko pravil ne moremo, to je res, Res je pa tudi, da moramo našo mladino že prej seznanjati s III. redom in jo polagoma vanj vpeljevati.

Kako lepo in hvaležno polje imajo tukaj stariši tretjeredniki. Življenje sv. Frančiška, te najbolj otroške duše, vsebuje toliko otroško naivnega, da če jim mati to pripoveduje, jo bodo z odprtimi ustmi poslušali. Jaselce, ki povzročajo otrokom toliko blaženega veselja, so s sv. Frančiškom neločljivo združene. Povedo naj jim mično zgodbo, kako je on delal prve jaslvice, kako so to lepo navado njegovi bratje razširili po vsem svetu. Ko začno hoditi v šolo in znajo že za silo brati, naj jim dajo v roke „Cvetje“. Mladinska priloga, ki je nalašč zanje, jih bo gotovo zanimala. Morda ne bo dolgo, ko bodo mamo prosili, da bi tudi oni radi postali: Mali Frančiškovi križarji. Vsaj mladina tretjeredniških družin bi se morala oklepiti III. reda. Ako se ne, je znamenje, da matere tretjerednice premalo store v ta namen.

Da III. red mima mladinskega naraščaja, so precej krivi tudi kateheti. Premalo, ali celo nič ne omenjajo te Frančiškove ustanove. Ko bi katehetje s posebno vnemo opisovali veliko in gorečo ljubezen sv. Frančiška do Križanega in III. red, potem katerega je on hotel ves svet v tej ljubezni ogreti, bi že v otroška srca zavlekel seme navdušenja zanj. Nekoliko odraslim ne bi bil tako tuj, kakor je. Ako se potom Marijinih vrtcev mladina pridobiva za Marijino družbo, bi se potom Malih križarjev ali bratovščine pasu sv. Frančiška prav tako lahko pridobivala za III. red. To ni samo naša želja, ampak je želja samega sv. očeta Pija XI., kot je v svojem apostolskem pismu „Rite expiatis“ to bratovščino kot mladinski naraščaj za III. red toplo priporočil.

Kaj pa spovedniki? Urednik poljskega mesečnika „Szkoła Seraficka“ trdi, da je več kandidatov pridobil za tretji red v spovednici, kakor na prižnici. Ali si že kdaj s tem poskusil? S kakšnim uspehom? In voditelji duhovnih vaj pomnite, da ni boljšega sredstva, če hočete videti sad svojega truda, kot tretjeredno vodilo in najboljši pripomoček za mesečno duhovno prenovljenje je zopet dobro uspeli mesečni shod III. reda.

Vsak voditelj Marijinih družb naj bi pri mesečnih shodih vsaj enkrat na leto govoril o koristih III. reda. Poudarja naj željo papeža Benedikta XV., da bi se vsa društva moška in ženska pridružila tretjemu redu. (6. jan. 1921.); uspeh gotovo ne bo izostal. — Ravno tako mora voditelj III. reda sam velikokrat opozarjati ude III. reda, zlasti očete in matere, da v svojih družinah večkrat govore odraslim sinovom

in hčeram o velikih dobrotah, ki jih nudi III. red. Žalibog je pogosto ravno nasprotno. Domači se celo boje omenjati III. red v svojih pogovorih, mesto da bi vsako priliko porabili, da pridobe novih udov. Pravega apostolskega duha ni opaziti med starejšimi tretjeredniki.

Gotovo si vsak voditelj III. reda iskreno želi, da bi bilo v skupščini prav živahno življenje, ki bi navajalo ude k vedno popolnejšemu krščanskemu življenju in zvestemu spolnjevanju redovnih pravil. To je gotovo glavni namen tretjega reda. A ni edini namen. Tretjeredniki morajo biti po zgledu svojega duhovnega očeta, ki je bil „ves katoliški in apostolski“, tudi apostoli III. reda. Oni morajo tudi druge zanj pridobivati, starejši starejše, mlajši mlajše.

P. ADOLF:

SPOMINI IZ MISIJONSKEGA ŽIVLJENJA.

Vsi ujetniki so pod strogo vojaško postavo,“ je govoril komandant po tolmaču. „Vsaka večja nepokorščina se kaznuje na mestu in sicer s smrtjo. Če ima kdo še orožje, zlasti še revolver, ga mora pri priči oddati. Nihče ne sme zapustiti odkazanega mu prostora. Dnevni red na ladji je sledeči: Ob 6. uri trobi vojak, na kar imajo vsi vstati. Ob 8. uri boste dobili kruha in čaja. Ob 10. uri boste šli pred komisijo. Ob 12. uri boste dobili menažo (kosilo). Ob 4. boste šli zopet pred komisijo. Ob 9. uri bo trobil vojak, na kar mora biti na ladji popolna tihota.“

Te besede komandantove je bil Fric povedal v gladki nemščini in lepi italijanščini. Na to se je bil komandantu globoko poklonil rekoč:

„G. komandant, Vi ste ljudem prav lepo govorili in ljudje so verno poslušali. Prosim, ali bi smel tudi jaz povedati par besedi?“

„O, le povejte,“ je odgovoril komandant nič hudega sluteč.

„G. komandant,“ je povzdignil Fric svoj glas in sicer v angleškem jeziku, „v imenu vseh tukaj zbranih ujetnikov, ki so Vaše besede tako lepo poslušali, povem, da dva dni že nismo nič jedli. Sinoči zvečer smo dobili košček kruha in malo čaja, danes pa celi dan še prav nobene stvari. Ljudje prav lepo prosijo, da bi jim dali jesti, ker so zelo stradani. Pa tudi jaz prosim, ker sem sila lačen in žejen tako, da komaj stojim in da komaj govorim.“

Se razume, da smo vsi ujetniki Fricu glasno pritrjevali, ker povedal je golo resnico.

V kakšni zadregi je bil komandant, ni mogoče povedati. Nič ni vedel, kaj naj bi bil storil. Toda prebrisani Fric, rojen advokat, mu je takoj pomagal iz zadrege.

„G. komandant,“ mu je dejal z globokim poklonom in tako vljudno, kakor to znajo samo natakariji po najiminenitnejših hotelih, „g. komandant, recite samo eno besedo, da bomo dobili jesti, pa bo kar naenkrat vse dobro.“

„Le recite to ljudem,“ je pritrtil komandant.

In brihtni naš Fric, ki Angleže dobro pozna, je rekel radi komandanta najpoprej v angleškem jeziku, potem pa še v nemškem:

„G. komandant je dal častno besedo, da bomo dobili jesti in sicer takoj, in proti komandantu obrnjen je dostavil, g. komandant, ali sem prav povedal?“

Komandant je molče in nevoljno z glavo prikimal, ker Fric je bil v previdnosti svojevoljno dostavil komandatovo častno besedo in pa da bomo takoj dobili jesti. Meni in še kateremu drugemu se je namreč zdelo, da bo komandant zopet kakega Grka k nam poslal, ki nam bo pobral še tiste lire, ki jih še nismo plačali za hrano prvega oziroma drugega razreda. Topot je prebrisani Jud Fric opeharil Angleža Karltona, ki ni mogel drugače, kakor da je dal nemudoma povelje, da so nam prinesli jesti, košček mesa, košček kruha in posodico čaja, ki je bilo vse zadnje vrste, dišalo pa je vsem prvovrstno, ker lakota, je izvrsten kuhar. Prinesli so nam torej jesti in sicer prav vsem enako, kakor je dal evangelski gospodar vsem delavcem enako po denarju, naj je že kdo delal celi dan, ali pa samo eno uro. Enako je bilo pri nas na ladji Izmailiji, dobili smo vsi enako, naj je že kdo plačal za prvi razred ali za drugi, ali pa tudi nobenega groša ne. Zdaj pa naj še kdo reče, da angleški komandant ni bil enako pravičen do vseh ujetnikov, do bogatih in do revnih!

Tako smo končali drugi dan našega ujetništva.

Naslednji dan, v soboto (28. XI. 1914) se nam je godilo, kakor je bil komandant poprejšnji dan naznanil, le s tem malim razločkom, da smo menažo dobili ob 8. zvečer, namesto ob 12. opoldne.

Pozno popoldne so bili pripeljali na ladjo novih ujetnikov, in sicer razne uradnike, uslužbence in pilote, t. j. neke vrste kapitanov. Ti vsi so bili nastavljeni pri Sueškem kanalu. Med temi ujetniki je bilo tudi precej Hrvatov in sicer Dalmatincev in tudi par Čehov; po veliki večini pa so bili Nemci iz Nemške in iz Avstrije.

Takoj pri izbruhu vojske so bili vsi ti kanalski uslužbenci dobili ukaz, da se morajo nemudoma in sicer po železnici podati v Aleksandrijo. Ko so bili prišli v mesto, so jih tam že čakali policaji, ki so jih prepeljali v Hadro, t. j. v ječo za domačine. Tu so prebili nad tri mesece med najpripottejšimi Arabci. Za hrano so imeli egiptovski fulj, neke vrste grah, hrana najubožnejših ljudi v deželi.

V soboto popoldne toraj, ko smo okrog pete ure šli od komisije, smo videli, da se iz dimnika naše ladje kadi.

„Čez tri ure bomo odšli,“ pravi kapitan, ujetnik neke nemške trgovske ladje, ki so jo bili Angleži ugrabili v Sueškem kanalu.

„Kako to veste?“ ga je vprašal eden izmed nas.

„Taka ladja, kakor je Izmailia,“ pravi nagovorjeni, potrebuje tri ure, da se segrejejo peči in da imajo kotli zadosti pare za stroje. Gospod kapitan je zadel prav natanko.

Ko se je naredila noč, smo videli skozi špranje zapaženih oken, da so razne ladje dajale znamenja naši Izmailiji po optičnem telegrafu, t. j. s pomočjo električne luči, ki je bila na najvišji špici prvega jambora, so govorili med seboj. Dandanes morajo imeti prav vsi parniki brezžični telegraf, pred vojsko pa je bila le redka ladja, ki je imela to napravo. Tudi to telegrafiranje je podpiralo naše mnenje, da bomo še isti večer zapustili Aleksandrijo.

„Slišite g. kapitan,“ sem rekel že poprej omenjenemu Nemcu, „kaj mislite, kam nas bodo peljali?“

„Na Malto ali pa na Ciper,“ mi odgovori prijazni gospod. „Če bomo šli na Malto, se bomo vozili tri dni, na Ciper pa se pride iz Aleksandrije v enem dnevu.“

„Ali bomo kmalu zapazili, kam da nas peljejo?“

„Še danes. Če se bomo obrnili proti zahodu, bomo šli proti Malti, če pa proti severo-vzhodu, bomo šli proti Cipru. To bomo takoj videli, kakor hitro se bodo pokazale zvezde na nebu. Zdaj ni videti nobene in bati se je, da je morje zunaj luke viharno.“

Sedeli smo ravno pri bori večerji, ki je bila tudi kosilo obenem, ko se je začela naša ladja premikati. Bilo je ravno ob 8. uri zvečer.

Že v luki se je Izmailia močno gibala, ko pa smo prišli na prosto morje, smo vsi popustili mize in vsakdo je bežal v svoj kot.

Vozil sem se že velikokrat po morju in večkrat po zimi, ko je morje navadno viharno, pa nikoli nisem imel morske bolezni, topot pa sem bil tako bolan, da en dan nisem mogel opraviti brevirja, zapovedane molitve za duhovnike. Vzrok bolezni je menda bil, ker je bil želodec popolnoma prazen in celo telo od napora oslajljeno.

Drugi dan (29. XI. 1914) je bila prva adventna nedelja. Bil sem tako slab, da sem komaj stal. Morje je bilo celi dan viharno, vrstilo se je solnce in dež.

„Kam gremo,“ sem vprašal že znanega kapitana, ko sem ga zjutraj srečal.

„Na Malto!“

„Slišite, ali ste že videli danes našo stražo ob vhodu v ladjo?“

„Ne. Kaj pa se je zgodilo?“

„Pojdiva jo pogledat!“

Šla sva. In kaj sva videla? Pri vratih sta ležela na tleh dva mlada angleška vojaka, kakor ob Kristusovem vstajenju rimska vojaka pri božjem grobu. Na eni strani vojakov so ležale puške z nasajenimi bajoneti, na drugi pa vojaške kapice, na daleč okoli okrog straže pa so bila obilna znamenja morske bolezni.

Ko sva bolnike še občudovala, so prišli mornarji z nosilnicami in odnesli vojaka, naju pa so nagnali nazaj v notranje prostore ladje, da bi ne bila priča angleške vojaške slabosti.

Kmaló na to pa smo imeli nove vojaške straže s sivimi lasmi, ki niso prav nič po vojaško izgledale. Eden izmed njih je bil celo šepav. Komandant je spravil vojake spat, za stražo pa je preoblekel stare mornarje, ki so vihar bolje prenašali, kakor mladi Avstralci, ki niso bili vajeni morja.

Kar sva videla midva s kapitanom, so videli tudi drugi ujetniki.

„G. kapitan,“ je rekel mlad nemški mornar, ki so ga z njim skupaj ujeli in je ves gorel za vojsko, „g. kapitan, recite in kar planili bomo na te stare angleške mornarje in v petih minutah jih bomo imeli povežane. Vojake pa, ki leže bolni po kabinah, bomo zaklenili. Komandanta bomo pa zvezanega semkaj privlekli, mu revolver na glavo nastavili z zahtevo: Ves denar, ki ste ga ujetnikom ugrabili, dajte nazaj, ali pa vam kroglo poženemo v možgane. Na to boste Vi prevzeli komando na Izmailiji in v šestih urah bomo v Italiji, ker kurili bomo kotle, da bo ladja dvakrat tako hitro vozila, kakor drugače vozi. Ko bomo prišli do suhe zemlje, bomo ladjo pognali kar na suho, da se vsa razbije in ne bo mogla Angležem nikoli več služiti.“

„Prav dobro si govoril,“ je rekel previdni in že precej priletni nemški kapitan. „Tudi jaz sem mnenja, da bi se nam vse to in brez velikega napora popolnoma posrečilo, ker vseh angleških vojakov na ladji je samo okrog dvajset in še ti so vsi bolni. Toda, ko bi mi prišli v Italijo, prišli bi z dežja pod kap. Jaz sem prepričan in je čisto gotovo, da bi nas italijanska vlada izročila Angležem in ti bi naredili z nami kratek

proces, kratko sodbo, dali bi nas brez usmiljenja postreliti, kakor morske roparje. Ali niste slišali, kaj je v petek zvečer komandant Karlton povedal? Dragi moj, to niso bile prazne besede, to je bridka resnica! Tukaj se ne da nič narediti.“

In pri tem je ostalo.

Kakor vojaki, tako smo bili tudi mi ujetniki po veliki večini bolni vse tri dni, ko smo se vozili od Aleksandrije do Malte.

V ponedeljek (30. XI. 1914) popoldne nas je zopet sklical komandant Izmailije in je nam po Fricu Zé govoril, da naj bomo drugi dan, t. j. v torek (1. XII. 1914) pripravljene, da bomo zapustili ladjo. Rekel je, da naj vsakdo vzame od svojih stvari toliko seboj, kolikor lahko nosi, ker od kraja, kjer bo ladja obstala, pa do kraja, kamor smo namenjeni, je približno eno uro hoda.

Drugo jutro, v torek, ko se je dan delal, smo videli, kadar je dež ponehal v daljavi, kup skalovja. To je bil otok Malta, naša domovina za prihodnjih dolgih pet let vojnega ujetništva.

(Dalje prihodnjič.)

P. ROMAN:

SKOZI TRPLJENJE DO SREČE.

Zgodba trpečih in ljubečih src.

XII. poglavje.

Isti dan, ko je gospa Travnova tako nepričakovano srečala Pavla in mu ob slovesu rekla polna neke tihe vedrosti in gotovosti: „na svidenje“, — je prišel proti večeru Henrika obiskat nek prijatelj. Ančka, ki je prišla odpirat in vedla obisk v salon, je prosila gospoda, da malo počaka, ker sama ne ve, je-li Henrik doma ali ne. Čez nekaj časa se je vrnila in prosila, da se nekaj časa zadovolji z njeno družbo, ker Henrik še ni gotov s toaleta.

Mejtem ji je Henrikov prijatelj povedal, da napravi večja družba dam in gospodov dvanajevni izlet in da hočejo imeti s seboj tudi Henrika.

Ančka - kapucek, kot vemo, pa ni bila ravno pri najbolj boječih in kljub finemu občutju je znala o pravem času precej krepko povedati svoje mnenje. Tako je tudi sedaj mirno rekla: „Zelo nas veseli, da vzamete tudi našega Henrika s seboj, samo eno me pa skrbi in sicer po pravici: če je ta družba res poštena...?“

Henrikov prijatelj je vstal in precej hladno vprašal, „kako to mislite — gospodična?“

„Povsem naravno! Naš Henrik je bil preje vse drugačen. Doma ljubezniv, prijazen in tudi študiral je, odkar pa zahaja v vse mogoče klube in družbe, ga ni več spoznati. Vedno je osoren, čmeren, jezljiv in za domačnost se niti malo ne zmeni.“

„Gospodična, upam, da ne mislite s tem naše družbe. Sicer sem seveda prisiljen Henriku povedati, da ga nikakor ne namerjamo — pohujšati!“ — pri zadnji besedi se je zlobno nasmehnil.

Ančka pa na te besede mirno odvrne: „Gospod to prepuščam vam, boste sami najboljše vedeli, kako in kaj... Sicer pa sedaj pri-

haja Henrik sam — prosim torej, da me oprostite. Klanjam se.“ In vsa ponosna je šla iz salona.

Mejtem je Henrik vstopil in prijatelja pozdravil z besedami: „No, kaj bo?“ nato je tišje pristavil: „Ali je gospa Ela tudi v družbi?“

„Se razume, saj prav ona te hoče imeti.“ Henrik ni razumel tega dvoumnega odgovora in razvnet je pričel zatrjevati, da na vsak način pride, ter kdaj in kje se dobe.

Prijatelj ga je le napol poslušal in se venomer oziral proti vratom, kjer je bila pred par trenutki izginila ponosna in lepa postava Ančke.

„Lepo sestro imaš in — dobro! Ta je drugačna kot gospa Ela!“

Henrik je zardel. Ko pa je videl njegov umazani pogled, je siknil: „O njej tiho. Angel je in prepovem ti govoriti o njej kot o kaki drugi ženski.“

„Oho. Danes smo pa nasajeni. Sicer te pa ona, nikakor ne vidi rada v naši družbi. Pravkar mi je to zaupno povedala. Smo pod kontrolo, kaj?“

Henrik je na te besede nemo vstal in rekel hladno kazoč z roko vrata: „Zunaj sva prijatelja. Pod streho mojih starišev samo znanca. Zato želim, da se ne razpravlja o mojih domačih odnošajih. Gospej Eli sporoči, da pridem točno ob uri na običajno mesto.“

„Že dobro — sporočim. Ti pa sporoči svoji gospodični sestri moje vdane poklone. Človek nikoli ne ve...“

Henrik je samo zamahnil z roko in tiho siknil, na glas se ni upal, — „podlež“.

Ni pa vedel, da je s tem tudi samemu sebi dal ime in žalostno priznanje.

Nato je šel v svojo sobo, da se pripravi za pot.

XIII. poglavje.

Tovarnar Traven je bil od tistega dne, ko je bil Pavel odšel od doma in zapustil tovarno na njegovo izrecno željo, zelo zamišljen. V tovarni je delo teklo povoljno, toda najbolj ugodni nakupi in najboljše zveze, ki so se mu odpirale, niso mogle privabiti na njegovo resno lice smehljaja. Že preje kratkih besedi, je postal od tedaj še bolj zaprt in resen. Marsikdo uradnikov ga je pomiloval, bili pa so posamezni, ki so mu privoščili, da bogati, samozavestni mož tudi trpi v svojem užaljenem ponosu. Nikogar pa ni bilo, ki bi bil Pavlu privoščil njegovo nezgodo.

Stari Tonejc, zvest uradnik in od nesrečnega dne Pavlov prijatelj, se ni zadovoljil samo s tem, da Pavla pomiluje. Ko je bila menica izplačana, si jo je dal pokazati in prosil, da mu jo prepuste v svrhu ponovne ugotovitve podpisa. Nesel je nato menico večjemu kemiku, ki je kmalu dognal, da je črnilo podpisa drugo in črnilo številkk zopet drugo. Tonejc se je za pojasnilo zahvalil, si vse zabeležil in mislil dalje. Zvedel je za naslov dobrega poznavavca pisave in odšel je tudi tja, da dožene, je-li pisava številkk in podpisa ista ali ne. Seveda so številke na menicah večinoma jasno pisane in nato z besedami izpisane, in četudi je zgornja pisava povsem sličila podpisu, vendar si stari uradnik ni dal miru, dokler ni storil tudi tega koraka. Dotični veščak, že priletel možiček, je dolgo gledal pisavo, številke, obračal menico sem in tja, in nazadnje prosil, če more dobiti na vpogled še nekaj dokumentov s Pavlovo pisavo. Tonejc mu je to radevolje obljubil in že naslednji dan je bil zopet pri zanimivem možičku. Po dolgem primerjanju, gledanju skozi povečalno steklo, je možiček naenkrat zrastel in odločno brez okleva-

nja izjavil: „Gospod, ta menica je bila izstavljena prvotno na manjšo vsoto, ničle so pozneje pripisane in vsota je izpisana od druge, sicer zelo spretne, toda tuje roke.“

Tonejc je ostrmel.

„Pa se ne motite? Zares ne?“

Stari možiček ga je samo užaljeno pogledal, zahteval malenkostno odškodnino za svoj trud in pristavil: „Če bi ne bil tako vesten, bi bilo drugače pri meni,“ in pri tem je pokazal na ubožno opravilo stanovanja ter okrenil Tonejcu hrbet.

Tonejc je o vsem tem molčal in čakal, da morda slučajno zve, kar po sili ni more. Imel pa je oči povsod, ušesa povsod, zakaj ljubezen in vdanost je iznajdljiva.

XIV. poglavje.

Pavel je mejtem pridno delal, v tovarni je neprestano študiral stroje, sam vedno prvi pri delu, zadnji pri počitku. Še po zaključku dela je ostal v posameznih obratih in si do podrobnosti izpisal vse, kar se mu je zdelo važno. Doma je to primerjal s svojimi izsledki in proračunom tovarne ter našel marsikaj, kar bi se dalo v kratkem izboljšati.

Ko je čul, da ima biti v doglednem času konferenca akcijonarjev in inženirjev glede tvorničnega obrata, se je obrnil na ravnatelja, če bi bilo možno tudi njemu prisostvovati konferenci. Ko ga je ravnatelj vprašal po vzroku te prošnje, je skromno odgovoril, da ima nekaj predlogov, ki utegnejo biti po resnem prevdarku od strani inženirjev upoštevanja vredni. Čez dva dni je dobil od ravnateljstva dopis, da je izjemno pripuščen k seji, ki se vrši v nekaj tednih.

Skrbno je pričel pisati svoj elaborat in podprl točko za točko z gornjimi izkustvi in s primeri iz tujih tovarin, ki so imele podobne predpogoje kot njegova.

Večkrat bi pri suhoparnem in mučnem, ter podrobnem delu, že omagal, da ga ni vsepovsod srebrn smeh spremljal, da mu niso sijale dve lučki, dve zvezdici — Vladine oči.

Ponovno si je že očital, zakaj je ni tedaj vprašal, kje stanuje, ali vsaj v čigavi pisarni je zaposlena, da bi jo morda vsaj od daleč videl, če že ne govoril z njo. Tako pa seveda ni bilo drugega izhoda kot čakati in zopet čakati. Sezona koncertov je minila, pa tudi časa ni imel, vendar je čutil, da ne more pozabiti tiste vitke postave, da tistega žuborečega glasu nikoli ne bo povsem izgubil iz spomina.

Tako je prišel dan konference. Navzoči so bili poleg ravnatelja in višjih uradnikov še štirje inženirji ter nekaj akcijonarjev. Pavel je sprva samo skromno poslušal in si posamezne stvari zabeležil. Pred zaključkom proračunov je prosil za besedo. Ravnatelj je pojasnil njegovo navzočnost in prosil v njegovem imenu pozornosti.

Pavel je bral svoj elaborat mirno z jasnimi povdarki, točno opredelil posamezne obrate, naslikal v številkah dosedanje stanje — pristavil zopet nov proračun in popravke, ki so zvezani z ugodnejšim poslovanjem.

Dva inženirja, že oba priletna, ki sta s tovarno zrasla, sta postala pozorna. Ugajal jima je simpatični mladi obratovodja in ko je

končal je na njuno prošnjo posamezne faze še enkrat razložil in ponovil. Ravnatelj je bil zelo zadovoljen in dal je Pavlov elaborat v podrobno presojo inženirjem, njega samega pa je povabil v pisarno, in mu povedal, da se mu mesečni prejemki spričo njegove vporabnosti zvišajo na 3000 Din — elaborat pa bo še posebej nagrajen, če se izkaže, da so nasveti praktično izpeljivi.

Pavel je bil srečen — ne toliko radi zvišanih prejemkov temveč veliko bolj, ker je bil prepričan, da so njegovi računi pravi in nasveti do kraja pretehtani.

Ko se je zvečer odpravljal, da gre iz zasilne pisarne, ki je bila zvezana z delavnico, je prišla še ekspresna dopisnica z nujnim vprašanjem. Ker naslov naročnika ni bil popolen, je Pavel v svoji vestnosti takoj segel po adresarju, ugotovil telefonsko številko podjetja kakor tudi točen naslov in oddal zaeno s kratko začrtanim odgovorom v poslovno pisarno.

Tedaj mu pade v glavo, da utegne tudi njeno ime najti v adresarju in mrzlično naglo lista v imeniku ter išče imena Javornik. Je že tu: Vlada Javornik, uradnica, Stari trg 25.

Pavlov sprehod tisti večer vsakdo lahko sam ugane.

(Dalje prihodnjič.)

P. ANGELIK:

PREGLED ZGODOVINE FRANČIŠKANOV MED SLOVENCMI.

4. Samostan v Celju. (Dalje.)

Leta 1808 dne 24. novembra je cesar Franc ukinil ta samostan in zaukazal, da se njegovo imetje izroči štajerskemu verskemu zakladu. V samostanu so bili takrat štirje redovniki, gvardijan, ravnatelj na glavni šoli, dva duhovnika, kateheta na isti šoli, in en brat lajik. Leta 1817 je samostansko poslopje kupil Ivan Steinmetz, bivši zvonolivec v Celju, potem graščak v Zaloku za 8000 goldinarjev ter je dal podreti prezbiterij in postaviti hišo, katero je potem s samostanskim poslopjem vred leta 1864 kupila mestna občina na dražbi za 46.000 goldinarjev.

Cerkvi sami je bila sreča bolj mila. Ob razpustu konventualskega samostana sicer ni bila še popravljena, toda ko se je leta 1810 cesar Franc mudil v Celju, so ga meščani prosili naj jim prepusti pogorelo cerkev za nemško službo božjo, kar jim je bilo 15. marca 1811 tudi dovoljeno. Še isto leto so jo potem za silo popravili, popolnoma pa je bila dogotovljena šele leta 1880. Zdaj tvori cerkev podružnico opatijske in mestne župnije sv. Danijela v Celju ter se vrši v njej nemška služba božja.⁵⁾

Opombe: Celje.

- 1) Kovačič, Zgodovina lavantinske škofije str. 134—136; Friess, l. c. str. 32—33; Marian, l. c. III. B. VI p. 363—364.
- 2) Janko Orožen, Zgodovina Celja II p. 158—159. Celje 1927
- 3) Žak, l. c. p. 182; Greiderer, l. c. p. 253.
- 4) l. c. p. 161.
- 5) Andrej Fekonja, Celje in okolica (Dom in Svet VIII 1895) p. 723; Šematizem lavantinske knezoškofije 1924 p. 25.

5. Samostan pri Treh Farah.

Ko so si Turki l. 1453. osvojili bizantinsko cesarstvo, so z vsemi močmi skušali iztrebiti vse krščanske elemente v novo osvojenih pokrajinah. V prvi vrsti so divjali proti frančiškanom, ki so v Bosni in sosedni Hrvaški imeli mnogo samostanov, tako da je bosensko-hrvaška provincija, ki je štela 29 samostanov v teku nekaj let izgubila 27 samostanov. Frančiškani so bežali, v kolikor jih niso Turki pobili, v varnejše sosedne pokrajine. Tako so prišli v prvi polovici petnajstega stoletja v Belo Krajino. Tu jim je bil nemški viteški red rad prepustil cerkev in samostan pri Treh Farah, ki ga je bil malo prej zapustil.¹⁾

Samostan je stal prilično četrť ure od sedanje Metlike doli proti Kulpi. V latinskem jeziku se je nazival: *Conventus S. Mariae de Insula penes Metlicam.*²⁾ Viteški red templarjev je v drugi polovici 12. stoletja sezidal ondi cerkve in zraven samostan. Cerkve stoje, četudi ne več v prvotni obliki, še danes na pokopališču pri vasi Rosalnici. Ljudstvo jih imenuje kratko Tri Fare. Še v času Valvazorja so nosile ime „Tri templarske cerkve“. Ena je posvečena žalostni Materi božji, druga „Glej, človek“, tretja brezmadežni Devici Mariji.

Templarji na Slovenskem niso imeli trajnega obstanka. Kakor poroča zgodovinar Podlogar,³⁾ so bili ok. 1200 odslovljeni zato, ker so delovali v interesu oglejske patrijarhije. Njihova imovina je pripadla nemškemu viteškemu redu. Leti so došli v Belo Krajino ok. l. 1236. ter se naselili v prazen trifarški samostan. Do srede 15. stol. je bila pri Treh Farah tudi metliška župnijska cerkev. V času nepretrgoma ponavljajočih se turških navalov se je sedanja Metlika utrdila in zadobila mestne pravice. Tja se je preselila tudi župnija in ž njo gospodje viteškega reda, popustivši trifarske cerkve in samostan.

Oboje je kaj kmalu prav prišlo iz Bosne, oziroma Hrvatske pred Turki pobeglim frančiškanom. Z veseljem je ljudstvo sprejelo begunce. Vendar pa frančiškanom tudi tu ni bila sreča mila. L. 1469. so Turki nepričakovano udrli v Belo Krajino. O pravem času so se sicer še rešili v utrjeno Metliko, toda Turki so jim požgali Tri Fare in bili so zopet brez strehe. Uvideli so, da jim tudi tu ne bo možno obstati, zato so se podali v bližnje Novomesto, kjer so našli trajno novo zatočišče. Tri cerkve pri Treh Farah pa so dandanes kot podružnica prideljene metliški župniji.⁴⁾

Opombe:

- 1) Rant, O. F. M. l. c. str. 72.
- 2) De introductione Fratrum Minorum ad Civitatem Rudolphswertensem. (Rokopis v frančiškanskem provincijalnem arhivu v Ljubljani).
- 3) Leopold Podlogar, Frančiškani v Beli Krajini [Izvestja muzejskega društva za Kranjsko XVII (1907), str. 35—37].
- 4) Letopis ljubljanske škofije za l. 1928, str. 116.

6. Samostan pri Gradacu.

Turška nevarnost, pred katero so bežali frančiškani iz Bosne in sosedne Hrvatske, je dala povod ustanovitvi trifarškega samostana in tudi onega pri Gradacu. Prvi frančiškanski begunci so dobili zatočišče v trifarškem samostanu. Toda, ker so jim sledili vedno novi, je samostan kmalu postal zanje pretesen. Da bi dobili streho tudi novi begunci, sta brata Jurij in Gašpar, gospoda černomeljska in Andrej Hohenwart, glavar in kastelan metliški, sklenila na otoku potoka Lahinje pri Gradacu na lastne stroške sezidati samostan. Cerkev sama je bila posvečena Materi božji. Vsak izmed ustanovnikov se je zavezal prispevati po 400 gold. Papež Pavel II. je z odlokom dne 22. avgusta 1466 rad v to privolil in že leto pozneje so pričeli z zidavo.

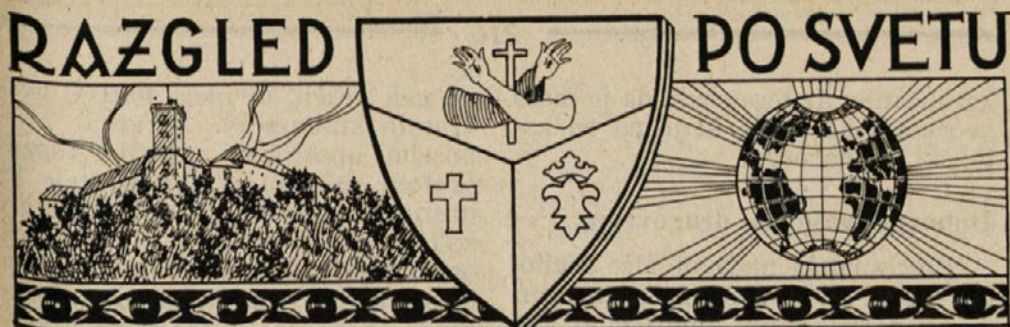
Komaj pa je bil samostan sezidan, morda še ni bil niti povsem dogotovljen, ko so ga Turki pri svojem napadu l. 1469. porušili. Kar so podelile gostoljubne roke, vzela je turška sila. Frančiškani so iskali in našli zatočišče v Novem mestu, kjer jim je sestra zgoraj omenjenih černomeljskih gospodov Elizabeta že l. 1470. pripomogla k zidanju novega samostana. Kraj, kjer je stal svoj čas samostan, se še dandanes imenuje „Kloster“ in je sedaj ondi podružnica Žalostne Matere božje v župniji Podzemelj v semiški dekaniji.¹⁾

Opomba: Gradac.

- 1) Fajdiga, l. c., str. 742—744; Rant, l. c. str. 71; Letopis ljublj. škofije 1928, str. 117; Dr. Josip Gruden, Zgodovina slovenskega naroda, Celovec 1913, zv. 3, str. 489; Greiderer, l. c. str. 138—140; Podlogar, l. c. p. 36—37; De Introductione Fr. Min. ad Civ. Rudolphswertensem p. 1. (Rokopis).

S knjigami je ravno taka, kakor z ljudmi: med njimi najdemo mnogo znancev, pa malo zaupnih prijateljev, znanci se spremene, prijatelj ne.

Feuerbach.

P. HUGO:

A. Splošni.

Novi križarji na delu.

Poročali smo že, da so v Italiji organizirali armado križarjev, ki z molitvami in raznimi duhovnimi žrtvami oblega presv. Srce Jezusovo, naj ono s svojo ljubeznijo otaja trdovratna mohamedanska srca. Uspehi so že do sedaj razveseljivi. Prej nedostopna mohamedanska srca se tajo, kar misijonsko navdušenje križarjev vedno bolj razplamteva. Komaj je bila nova škofijska cerkev v Tripolisu posvečena, takoj so ji poslali kip presv. Srca Jezusovega, pred katerim naj bi verni pomagali rahljati trda misijonska tla. Misijonski škof Msgr. Hijacint Tonizza, O. F. M. je takoj odredil nočno stražo pred Najsvetejšim v ta namen. Prva je bila med 6. in 7. dec. lanskega leta. Ob 9. zvečer so slovesno zapeli zvonovi. Pobožno ljudstvo je hitelo skupaj. Izpostavili so Najsvetejše. Dva govornika sta razložila namen te nočne straže. Takoj po polnoči je bila sv. maša, med katero so domala vsi prejeli sv. obhajilo. Poslej bodo imeli nočne straže vsak mesec v noči od četrтка na prvi petek. Tako križarsko armado moramo organizirati tudi pri nas za zedinjenje naših ločenih bratov, ki je pred vsem naše slovansko misijonsko polje. Ako ne, bo ciril-metodijaska misel, ki je med nami zopet zagorela v kres, le slamnat ogenj, kljub ogromnemu delu. Ne pozabimo, da je še vedno res in ostane res: Nič ni tisti, ki sadi, nič tisti, ki zaliva, marveč oni, ki rast daje — Bog.

Bazilika sv. Male Terezike.

Mala Cvetka, ki je pred nekaj desetletji še kot ponižna vijolica cvetela v skromni celici lisieujskega karmela, bo kmalu kraljevala v krasni baziliki na griču ob samostanu. Načrti so že gotovi. Izdelal jih je slavni arhitekt Cordonier, ki je napravil tudi načrt za znano mirovno palačo v Haagu. Bazilika bo zidana v nekoliko moderniziranem romansko-bizantiskem slogu, z eno ladjo in 25 kapelami naokrog. Široka bo 72 čevljev, visoka 164 čevljev. Znotraj bo bogato obložena z mozaikom. Pred njo, nekoliko nižje, bo prostran trg z oltarjem na prostem za velika romanja. Obkrožal jo bo vrt s postajami križevega pota. Gotovo Terezika že pripravlja rože za armade romarjev, ki se bodo tja zgrinjale. Ali tudi za nas?!

Katoliško časnikarstvo v Ameriki.

V Združenih državah Sev. Amerike izhaja po najnovejšem izkazu 291 izrazito katoliških časnikov. Med temi je 9 dnevnikov, 106 tednikov, 127 mesečnikov. Ostali izhajajo po parkrat na teden, ali na mesec, ali na leto. Po jeziku je angleških 206, nemških 18, poljskih in čeških po 15, italijanskih in francoskih po 9, litavski 3, slovenski 3, španska 2, slovaški, mažarski, japonski po 1, za slepe 2. Vsi skupaj imajo okrog 6,670.000 naročnikov. To so sicer precej velike številke, a v primeri s številom katoličanov vendarle majhne. Zadnji seznan stanja katoliške cerkve v Ameriki izkazuje 21,453.928

katoličanov. Iz tega sledi, da je malo več kot vsak tretji, ki je na en katoliški list naročen.

Duhovne vaje za drugoverce.

Cincinnatiški nadškof Mc. Nicholas. O. P. je v svojem pastirskem pismu pozval svojo duhovščino, naj dela na to, da bo vsak katoliški mož zadnji teden vsakega leta napravil duhovne vaje. V Ameriki je dosti drugovercev, pravi nadalje, ki so žejni resnice, a imajo o njej le motne pojme. Ako bi se jim njih prilikam primerno podale, bi se jih mnogi oklenili in stopili v katoliško cerkev. Takim možem naj duhovščina omogoči posebne duhovne vaje, pri katerih naj se razpravlja o Bogu, o veri, o razodetju, ter o tem, katera cerkev je v posesti čistega razodetja. — Ta poziv je prav sedaj za Ameriko zelo času primeren. Versko vprašanje so zadnje predsedniške volitve potisnile v ospredje. Protestantske sekte so se s svojo politiko diskreditirale, katoliška cerkev si je pri tistih, ki jo poznajo, pridobila simpatije. Veščak glede ameriških razmer Rev. Jacob Gillis, urednik „Catholic World-a“ pravi: „Zapišite si, kedaj sem tole rekel: „Do sedaj smo imeli na leto 50.000 konvertitov. Po volitvah bo njih število naraslo za 25 odstotkov.“

Katolicizem v Norvegiji.

Kakor v drugih severnih državah, Danski, Švedski, je tudi na Norveškem nekdanj katolicizem lepo procvital. Lepe katoliške cerkve, polne umetnin, ki so danes večinoma razvaline, so temu priča. Luteranizem pa je vse to uničil. Ko se je ondi znova počelo misijonsko delo, so še samo kamni govorili o katoliški preteklosti, srca niso o njej ničesar vedela. Še danes, po dolgih letih dela, so uspehi razmeroma mali. Pa ravno ta slaba žetev govori o zapravljeni veri. Izmed 2,700.000 prebivalcev je komaj 2300 katoličanov raztresenih

po celi deželi, ki meri 400.000 kvadratnih kilometrov. Združeni so v posebni apostoljski vikarijat z nadškofom na čelu. Vikarijat šteje 18 misijonskih postaj ozir. rektoratov, kakor se imenujejo. Dvoje teh opravljajo redovniki, dominikani in frančiškani. Vseh duhovnikov skupaj je 35. Pač pa imajo razne redovne sestre dobro zastavljeno. Teh je okrog 300. Radi svojega dobrodelja na raznih poljih so tudi pri drugovercih zelo spoštovane, kar daje upanje na lepšo bodočnost katolicizma.

Stanje katoličanov v Belgiji.

V Belgiji je 7 milijonov katoličanov, 40 tisoč protestantov in 3 tisoč judov. Protestanti in Judje so v preveliki manjšini, da bi ogrožali katoličane. Glavni nasprotniki teh so lastni odpadniki pod vodstvom prostozidarjev. Ker so pa zavedni katoličani dobro organizirani, jih tudi ti ne morejo dobiti pod noge, kakor bi radi in si na vse načine prizadevajo. Zasluga za to gre številni in agilni duhovščini, ter lepemu številu izobraženih in zavednih laikov. Svetnih duhovnikov je okrog 6000, najmanj toliko pa redovnih. Vzgojno-dobrodelno polje je izvrstno zastavljeno po ženskih redovnih družbah, ki štejejo skupaj 44.653 redovnic. Te vodijo 1758 župnijskih šol, nad 700 drugih vzgojnih zavodov in 700 bolnišnic, hiralnic itd. Moški redovi vzdržujejo 62 kolegijev ali srednjih šol, 207 strokovnih in tehničnih šol, ter 51 dobrodelnih zavodov. V izobraženim in katoliško zavednim laičtvom jih zalaga znano lovanjsko katoliško vseučilišče. V zadnjih 30 letih je iz tega najvišjega znanstvenega zavoda izšlo od 37—40 odstotkov belgijske laiške inteligence, pravnikov, zdravnikov, profesorjev itd. Ker imajo katoličani za strogo politično delo dosti laičkih bojnikov, duhovščina lahko vse svoje moči posveti versko-moralni vzgoji naroda in apostolatu dobrodelja.

B. Redovni.

Domača vest:

V Ameriko je odšel preč. g. Dr. P. Hugo Bren, šef-urednik našega „Cvetja“. Dne 21. maja je odpoval preko Trsta in je, kakor upamo, 2. junija srečno pristal v Njujorku. Odšel je v prvi vrsti s tem namenom, da bi „Cvetju“ pomagal trajno na noge s pridobivanjem novih naročnikov pri ameriških Slovencih, ker je med domačimi našlo vse premalo odziva. Udeležil se bo tudi ameriškega slovenskega katoliškega shoda v Lemontu, ki se bo vršil pričetkom meseca julija. Vrne se po vsej priliki koncem meseca septembra nazaj v Evropo. Želimo mu vso srečo na njegovem trudapolnem potovanju, in da bi našel njegov zgled obilo posnemovavcev tudi doma.

Naš prvi samostan na Japonskem.

Da tudi naši japonski misijonarji čutijo potrebo po samostanu, ki naj bi postal matica za domači misijonški naraščaj. K temu jih posebno spodbuja apostolski delegat v Tokio. Ustanovitelj frančiškanskega misijona v Saporu P. Mavricij Bertin, bivši pomorski častnik francoske marine, se je v početku tega leta mudil v Evropi, da se s svojimi redovnimi poglavarji domeni glede nameravane ustanovitve. Ker ima sv. Frančišek in njegovi sinovi med Japonci veliko simpatij, se obeta mnogo poklicev. Tudi sestre frančiškanke so jako spoštovane. Komaj štiri leta je, kar so otvorile v Saporu šolo, pa imajo že 600 učenk. Gotovo bodo tudi one marsikatero svojih učenk potegnile za seboj v samostan, kar bo dalo njih delu še večji razmah.

Ogledalo za III. redniške skupščine.

Vizitator III. reda na Malem Lošinju, P. Malusa je pred številno zbrano skupščino sprožil misel, naj bi tretjerednice započele delavnico za misijonsko mašno obleko in dru-

ge misijonske potrebščine. Misel je našla plodovita tla. Prednica, gdč. Dominika Morin, je takoj poprijela. Pridobila je še nekaj sodelavk, ki so se z navdušenjem in ljubeznijo lotile te misijonske akcije. V par mesecih so že vabile na razstavo izgotovljenih cerkvenih predmetov. Vsi, ki so razstavo obiskali, so se čudili, kako je bilo mogoče v tako kratkem času toliko lepega izgotoviti. Pomožne misijonarke so bile vesele. Sam sv. oče jim je poslal blagoslov in pohvalo. Istotako redovni general. Kmalu po razstavi, ki je bila sredi prošlega decembra, so lepa oblačila romala v kitajski misijon. One pa oduševljene po uspehu in priznanju pridno pripravljajo drugo še lepšo razstavo. Tu je krasno in hvaležno misijonsko polje za III. red.

Radio misijonar.

Ameriški „Frančiškanski bratje sprave“, kratko Pavlisti imenovani, so takoj, ko se je radio pojavil, spoznali v njem mogočnega zaveznika za svoj apostolat. Na svoji osrednji postojanki v Graymoor N. Y. so postavili svojo lastno radio postajo. Za časa zadnjih predsedniških volitev, ko so si protestantske sekte pošteno privoščile katoliško cerkev, se je izborna izkazala. Dobromislečim nasprotnikom, ki kajpada ne bero izrazito katoliškega časopisja, je razblinjala predsodke. Sedaj se duhovi treznijo. Resni sloji obsojajo politično udejstvovanje protestantskih sekt in dajejo katoliški cerkvi priznanje, ker se je med volivnim metezem tako korektno zadržala. Zlezo je žareče, treba kovati. Pavlistovska radio postaja je postala pravi misijonar. A njeno vzdrževanje stane. Primeroma mala redovna družba sama jo le s težavo vzdržuje. Da bi mogla še nadalje in v večjem obsegu vršiti svoj apostolat, je njujorški kardinal Hays odredil, da se ima za njeno vzdrževanje in po-

krepitev po celi njegovi nadškofiji napraviti posebna nedeljska kolekta ali zbirka.

Še en demant III. reda.

Ista kolinska skupščina je letos izgubila še eno vzorno članico, Dr. Ano Roggen. Komaj 15 letna je stopila v III. red. Njen vzor je bil študirati za zdravnico, potem pa svoje moči in znanje posvetiti misijonom. Po dovršeni gimnazijski maturi v Kolinu se je posvetila medicini, ki jo je završila z doktoratom. Najprej je kot asistentka nastopila svojo poskušnjo prakso v bolnišnici v Lindenburgu. Nato se je v Würzburgu in Hamburgu specializirala v tropičnih boleznih. Dobro podkovan s potrebnim znanjem je odšla za nekaj časa v frančiškanski misijon v Brazilijo, potem pa v naš kitajski misijonski vikarijat Tsinanfu. Z apostolsko gorečnostjo se je lotila svojega poklica, a ga je komaj dober mesec izvrševala. Zavrata „španska“ jo je 16. jan. t. l. spravila v grob. Premalo obzirna je bila do sebe. „Delo dela človeka zdravega, bolnikom je treba pomagati!“ S temi besedami se je otepala tistih, ki so ji že bolni prigovarjali, naj se čuva. Ko jo je bolezen prisilila v posteljo, je bilo že prepozno. Z ganljivo pobožnostjo je prejela sv. zakramente. Njene zadnje besede so bile: „O moj Jezus pridi, moja duša hrepeni po tebi!“ V kratkem času je postala ljubljena domačinov, da so jokali za njo, kakor otroci za materjo. Kratko in izrazito jo je orisalo žalno poročilo o njeni smrti: „Čista je bila kot kristal, priprosta kot otrok, pobožna kakor redovnica in energična kot mož.“

Tretji red in katoliška akcija.

V Nemčiji, kjer so že začeli s katoliško akcijo brez politične primesi, so voditelji III. reda začrtali smerice za sodelovanje tretjega reda. Zbrani v domu za duhovne vaje v Werlu, so dali sledeča navodila:

1. Tretji red se po svojem namenu, po svoji zgodovini in na poziv sv. očeta smatra za poklicanega, da sodeluje pri katoliški akciji.

2. Ker je namen katoliške akcije isti kot tretjega reda, čisto in izrazito krščanstvo brez političnega ozadja bo naloga III. reda svetu z zglodov pokazati, kako to krščanstvo prav za prav je.

3. Sodelovanje III. reda pri katoliški akciji mora biti umerjeno po tozadevnih papežkih navodilih. Pred vsem III. red ne sme započenjati kake svoje akcije, temveč le pomagati pri že obstoječih tozadevnih organizacijah.

4. Najbližje njegovo polje je župnija in njene organizacije.

200 častnikov - frančiškanov?!

Njujorški „Evenig World“ poroča, da je 200 nemških in bavarskih častnikov zapustilo svet in stopilo v frančiškanski red, da se posvetijo mirovnemu apostolatu velikega mirnega apostola sv. Frančiška. Večina njih da je krvnih ali denarnih plemičev. In slučaj, ki ni slučaj, vsi so stopili v samostan v Gorheimu, glavnemu mestu Hohenzoller-na, domovine skozi in skozi militarističnega Viljema II. List njih življenje v samostanu obširneje, naravnost dramatično opisuje. A žal, da ne v Gorheimu, ne kje drugod v Nemčiji frančiškani ničesar ne vedo o tem. Resnica je, da je več višjih in nižjih nemških bavarskih častnikov po vojski stopilo v razne redove. Tako je n. pr. general Reichlin pl. Meldegg, komandant ingolštadske trdnjave postal frančiškan bavarske provincije. Vse drugo je pa ameriška rasa, slična oni, ki jo je pred par leti poslal v svet neki chicaški list, da je D'Anunnzio stopil v samostan. Se njegovo sliko v redovni obleki je prinesel, okrog njega pa vrsto njegovih oboževavk, ki žalostno gledajo za tičkom, ki jim je v kletko ušel. Kaj vse svet prebavi samo da je tiskano.

C. Drobne vesti.

Marylandski guverner Albert Ritchie je sprožil misel, naj bi bil mednarodni evharistični kongres l. 1934 v Baltimoru, v spomin 300 letnice odkritja dežele.

V cerkvi sv. Karla na korzu v Rimu, kjer je imel sedanji sv. oče 21. dec. 1879. novo mašo, bodo postavili nov dragocen spominski altar, ki bo umetnija prve vrste. Doselej so se priglasili katoličani iz 32 držav, ki hočejo prispevati zanj. Med njim je tudi Jugoslavija.

Holandski katoličani zbirajo pri-spevke za ustanovitev narodnega kolegija v Rimu, kakor jih imajo drugi narodi. Papež je že pred štirimi leti v ta namen daroval pol milijona lir.

Mažarski Judje so na svojem narodnem kongresu pod predsedstvom barona Adolfa Kohnerja sklenili odločen javni protest proti ruskim in mehiškim zatiravcem svobode vere in vesti. Če ni to Pilatovo umivanje rok, vsaj kar se tiče Rusije.

V začetku aprila je francoska katoliška mladina, po številu 5000 poromala v Rim, da se sv. očetu pokloni za zlatomašni jubilej. Vršile so se velike slovesnosti.

Uprava londonske bolnice za tro-pične bolezni je obvestila osrednje vodstvo katoliških misijonov v Rimu, da je pripravljena sprejemati katoliške misijonarje, ki bi se s kako tako boleznijo vračali iz misijonov. Plemenita ponudba!

Klarise ali drugi red sv. Frančiška šteje 613 samostanov in 12.942 redovnic. Na slovenskem ozemlju od Jožefa II. ni nobenega samostana več. Prej so bile v Ljubljani, kjer je sedaj kreditna banka, v škofji Loki in v Mekinjah pri Kamniku, kjer so sedaj uršulinke.

Jezuit P. David Maduro je bil 14. februarja v Parasu ustreljen. Bil je domačin in komaj pet let duhovnik. Dobro posnema Portes Gil krvnika Callesa.

Vrhovno vodstvo italijanske katoliške mladine je za prošli veliki teden apeliralo na člane, naj se veliki petek zdrže kajenja in na ta način prihranjeni denar žrtvujejo za vzgojo duhovniških poklicev.

Njujorški policaji so v nedeljo 17. marca v tamkajšnji stolnici skupno prejeli velikonočno sv. obhajilo. Bilo jih je 5000. Po sv. maši kardinala Hayes, so imeli zajtrk v hotelu Astoria, kamor so skupno marširali. Slovesnost je aranžiral in vodil policajski odsek društva „Najsvetejšega Imena“.

Umrla je španska kraljica mati Regina Kristina, vzorna tretjerednica. V klarisarski obleki je ležala na mrtvaškem odru in bila pokopana. Tudi njen sin kralj Alfonz je tretjerednik.

Tudi jeruzalemski ljudje se vesele, da je „Rimsko vprašanje“ rešeno. Obenem prerokujejo, da bo papež najprej obiskal italijanskega kralja, potem vsa večja mesta Evrope, nato Washington in končno Jeruzalem, mesto „velikega Juda“, katerega namestnik se imenuje.

Don Bosco, ustanovitelj salezijan-cev je bil 2. jun. slovesno proglašen za blaženega. Pravijo, da je slovesnosti prisostvovalo okrog 70.000 ljudi. Samo iz Turina, kjer je bilo središče Don Boscovega apostolskega dela, jih je bilo okoli 25.000.

Slovesne zadušnice po maršalu Fochu v pariški stolnici se je udeležilo okrog 40.000 ljudi. V cerkvi jih je bilo 5000, ostali zunaj. Od višje duhovščine sta bila navzoča dva kardinala in 13 škofov.

????????? VPRAŠALNI KOTICEK ???????????

1. Kaka razlika je med popolnim jubilejnim in navadnim popolnim odpustkom? — S. F.

Sam na sebi nobenega. Da bi za jubilejnega zadostovalo manj popolno dušno razpoloženje, ker so pogoji težji, kakor Vi mislite, to ne bo držalo. Morda boste rekli: Bom pa rajši druge nabirala, ki se jih lažje dobi, vrednost je pa enaka. Tudi bi to ne bilo prav. Prednost jubilejnega popolnega odpustka pred navadnim je v tem, ker jubilejnega res popolnega lažje dobite, kot navadnega. Večje žrtve, ki se zahtevajo, dušo bolj vzposobijo zanj.

2. S. F. v Lj. Če je bil dotični mešani zakon v smislu Cerkve sklenjen, to je pod pogojem, da bodo otroci katoliški — in to bi sklepal iz Vašega vprašanja — je vse v redu, kar tiče veljavnost. Kar pa tiče dopustnost, naj bi v sili rajši navadni moški krstil, ali ženska, ako bi to bolje znala. Krst pa bi bilo treba vpisati v župne matice dotične katoliške župnije.

3. N. A. v M. O kaki nespodobnosti se ne v enem ne v drugem slučaju ne more govoriti. Kar sv. Cerkev dela, je gotovo spodobno, kar blagoslavlja, ne more biti nespodobno. Dejal bi pa, da to ni najprikladnejši čas za take blagoslove, ker pozornost ljudi od Najsvetejšega obrača.

4. P. K—č, Kškv.

Vaše vprašanje ni za javnost, tedaj tudi odgovor ne.

ZAKAJ SO DUHOVNIKI DOBRI?

Zeleznica dostikrat vozi po samotnih krajih, kjer ni nobenega bivališča in nobenih ljudi. Po takem kraju sta se vozila trgovski potnik in žuljavi delavec, sama v kupeju. Na neki postaji je stal duhovnik in čakal nasprotnega vlaka. Ko zagleda potnik duhovnika, pravi: „Kaj pa ta postopač tukaj dela“? Obrne se k delavcu in jame strašno zabavljati čez vero in duhovnike. Vlak je mej tem zapustil postajo in z veliko naglico vozil preko pustinje.

Delavec je dolgo časa poslušal potnikove klevete, naenkrat vstane, se postavi pred potnika in reče: „Tu je jako pust in samotni kraj in daleč je še do prihodnje postaje. Kaj, ko bi vas jaz sedaj zadavil, vam denar pobral in vas vrgel skozi okno? Noben pes bi vas ne povohal.“

Potnik je postal čisto majhen, skoraj proseče je dejal: „Priatelj, jaz nimam denarja seboj, z menoj bi se malo okoristili.“

„Oprostite gospod,“ reče orjaški delavec, „preden sem šel na kolidvor, sem bil v banki. Tudi vi ste bili tam in ste dvignili 30.000 Din, ki jih prav gotovo še imate v vašem žepu. Vendar ne strašite se, jaz sem krščanski človek, lepo in dobro vzgojen od katoliških svečnikov.“

Dober nauk za vsakega, ki ne ve, ali noče vedeti, za kaj so duhovni dobri.

MALI FRANČIŠKOVI KRIZARJI

P. KRIZOSTOM:

KAKO JE SV. FRANČIŠEK PRIDIGAL PTICAM.

Nekoč je prišel Frančišek v majhno mesto in je hotel sredi trga pridigati. Lastovice pa so ga motile s svojim cvrčanjem. Zato jim zapove, naj bodo tiho toliko časa, dokler ne bo nehal govoriti. Lastovice so ga natančno ubogale.

Ko je končal svojo pridigo, je šel dalje. Spotoma uzre veliko ptic, ki so se zbrale na drevju. Takoj sklene, da hoče tudi tem pridigati. Komaj zaslišijo ptice svetnikove besede, že zlete z drevja in obkrožijo Frančiška. Le-ta gre sredi med njimi, tako da jih pogladi s svojo haljo; ptice pa se ne ganejo. Nato začne Frančišek slaviti božjo dobroto, ki se je tako sijajno pokazala tudi na pticah.

„Zato pa, sestre moje,“ tako je zaključil svoj govor, „ljubite svojega Boga nad vse! Varujte se, da bi mu kdaj odrekle hvaležnost; hvalite ga goreče s vojim petjem!“

Po teh besedah so povesele vse ptice svoje glavice v znamenje, da hočejo ubogati sv. Frančiška. Ta pa dvigne svojo desnico in jih blagoslovi z znamenjem sv. križa.

Tedaj pa se dvignejo vse hkrati in iz njih vrst zakipi čudovito petje in veselo cvrčanje dobremu Stvarniku v čast.

KAKO JE POSTAL FRANCEK MINISTRANT?

Francek je sklenil, da hoče postati ministrant. Približal se je za ključek šolskega leta in dečki, ki so do tedaj stregli pri sv. maši, bi morali biti v kratkem odpušteni iz šole. Gospod kaplan je izbral za ministrante druge dečke.

Samo ob sebi je umljivo, da je mogel porabiti za to vzvišeno službo le pridne in dobre. Francek pa se je zares trudil, da bi bil priden in dober, in radi tega je upal, da bo gospod kaplan izbral tudi njega.

Misliti si morete, kako je bil ubogi Francek presenečen, ko je zvedel nekega dne v šoli, da je gospod kaplan nove ministrante že določil in da njega ni med temi.

Bil je tako žalosten, da bi se najraje glasno zjokal. Toda pred šolci tega ni hotel pokazati. Ko pa pride domov, steče takoj k dedu, ki je delal na vrtu, in mu jokaje razkrije svojo bridkost. Ded potolaži svojega ljubljenca in mu obljubi, da hoče govoriti o tem z gospodom kaplanom.

To je storil še istega dne. Posestvo Franckovih staršev je ležalo blizu samostana šolskih sester, kakih pet minut od vasi. Vsak dan je zahajal gospod kaplan k sestram, da je opravil v njihovi kapelici službo božjo. Franckov ded, ki se je skoro vedno mudil na vrtu, ga je navadno videl mimo iti in pri tem je kaj rad izpregovoril par besedi s prijaznim gospodom.

Danes pa je še prav posebno pazil; in ko ga je zagledal, je stopil k njemu ter ga nagovoril.

Povedal mu je, kako da se je Francek veselil ministrantske službe in kako žalosten da je zdaj.

Tu se je gospod nasmenhil in je dejal:

„Prav žal mi je. Pri izbiranju sem čisto resno mislil tudi na Francka, pa sem se bal, da bi bilo zanj pretežavno. Pot do cerkve je precej dolga; jeseni in pozimi pa je še temno, ko se prične sv. maša. Do zdaj imam samo sedem ministrantov in potrebujem še enega. Prav rad vzamem vašega Francka.“

Ne morete si misliti, kako srečen je bil naš novi ministrant, ko mu je ded povedal to veselo novico. In kako naj bi se ne veselil! Saj bo smel odslej sreči duhovniku pri oltarju in se tako zelo približati dobremu Jezusu.

Naj povem še to, da je nosil Francek od dneva svojega prvega sv. obhajila v svojem srcu veliko in sveto željo — postati duhovnik.

Za zdaj je bil seveda le ministrant. Imel je dela in skrbi kar čez glavo. Posebno neskončno dolgi „konfiteor“ in težavni „suscipiat“ sta mu delala velike preglavice. Toda s svojo pridnostjo je Francek premagal prav kmalu vse ovire in izgovarjal je končno latinske besede tako točno in gladko kot najboljši študent.

Ko je Francek že vse molitvice dobro znal, ga pokliče nekega popoldneva gospod kaplan v cerkev, kjer sta imela vajo. Vse je šlo po sreči, le debela mašna knjiga ga je po stopnicah sem in tja zanašala, ker je bila pretežka za slabotnega dečka. Po večkratni poizkušnji pa je Francek tudi to oviro premagal.

Napočilo je tisto prekrasno jutro, ko je prvič ministriral. Bilo je pri zgodnji maši na delavnik. Taka je bila navada pri novih strežnikih. Pri zgodnji maši ni bilo mnogo ljudi v cerkvi in zlasti nobenega otroka, ki bi s svojim nerodnim vedenjem mogel strežnika-novinca motiti.

Danes ni bilo treba babici našega Francka buditi. V svojem veselju pričakovanju ni mogel več spati in je skočil že pred časom iz postelje.

Tako se je zgodilo, da je bil v zakristiji že, predno je cerkovnik zvonil. Nadel si je z velikim spoštovanjem najprej rdeči talar, nato pa belo čipkasto strežniško srajco in ovratnik z zlatimi našivki. O kako lep je zdaj Francek! Malo je manjkalo, pa bi postal nečimern, kot kako neumno dekletce, ki je dobilo novo obleko.

Ker je bil pa Francek pameten in dober deček, se je močno sramoval, ko se je zavedel teh neumnih misli. Kaj naj bi si ponižni Jezus mislil o takem strežniku? Hitro se je zbral, odpodil nečimerne misli, in ko je stopal pred duhovnikom k oltarju, je bil ves pobožen.

Srce mu je bilo precej močnô, ko je klečal pri vstopnih molitvah ob duhovniku in odgovarjal. Joj, kaj bi bilo, če bi mu naenkrat štrana pošla in bi se ne mogel spomniti latinskih besedi!?

Toda — vse je šlo lepo in gladko. Po maši pa ga je celo gospod kaplan pohvalil.

Tako hitro, kot tisto jutro še ni prišel nikdar Francek iz cerkve domov in ves zasopljn je pripovedoval domačim o svoji veliki sreči, vse do najtanjših podrobnosti.

Mati in babica ste gledali vsi blaženi drobnega dečka in ste si mislili: „Kako lepo bi bilo, če bi ta ministrant postal nekoč mašnik!“

Tako se je tudi v resnici zgodilo. Francek je postal duhovnik in redovnik. Vstopil je v frančiškanski red in petnajst let po tem dogodku, ki sem ga vam opisal, je zapel v domači farni cerkvi prvo presveto daritev.

Nekdanjemu Francku pa je zdaj ime pater Herman, ki je zelo vnet duhovnik ter zato priljubljen pri Bogu in pri ljudeh.

PRIPOROČILA V MOLITEV.

A. Rajni III. reda.

1. Skupščina v št. Janžu: Cecilija Golob iz Pirešice.

2. Skupščina na Viču: Marija Velkavrh, Marija Mehle, Neža Trček, Ana Jereb, Marija Rekar.

B. Rajna članica bratovščine žalostne Matere božje: Helena Može.

C. Živi.

Iz Viča se priporočajo v molitev: Marijana Dolinar, Marija Thaler, Marija Makovec, Jurij Zorc. — Neka oseba se priporoča presv. Srcu Jezusovemu, Sv. Duhu, žal. Materi božji in sv. Antonu za pomoč v hudi stiski in za spreobrnjenje svojega sina. — A. K. priporoča v molitev svojo hčerko edinko za speobrnjenje.

ZAHVALE ZA USLIŠANO MOLITEV.

Marija Petelin iz Ljubljane se zahvaljuje Materi božji in sv. Mali Tereziki za uslišano prošnjo.

ZLATA KNJIGA „CVETJA“.

Od zadnjič pristoja častno mesto v tej knjigi sledečim:

A. Skupščine.

1. Gornja Ponikva. Na pobudo tamkajšnjega g. župnika **Iv. Gorišek-a** je popolnoma napolnila nabiralno polo z novimi naročniki po številu 30 **Terezija Zupanc**. Hvala lepa obema.
2. Velika Nedelja nam je poslala 17 novih po zaslugi stvari naklonjenega g. župnika in vizitatorja **P. Filipa Benicija Perc**, O. F. M., ki je ob priliki letne vizitacije poagital za list.
3. Sv. Miklavž pri Ormožu. Odtod smo dobili 14 novih. Istotako na pobudo g. župnika in vizitatorja **P. Filipa**.
4. Skupščina III. reda v Mariboru izkazuje 12 novih naročnikov. Vsa čast njenemu neumornemu voditelju duhovnemu svetniku **P. Filipu Beniciju Perc**, ki z res hvalevredno vneto dela za razširjanje Cvetja doma in drugod.

B. Posamezni.

1. Neimenovana jih je nabrala med Marijino družbo gospodičen pri oo. frančiškanih v Ljubljani 11 novih.
2. **Mr. Mihael Železnikar**, Chicago, Ill. je doslej dobil 32 novih. Ta nekdanji vneti in večči upravitelj ameriške Ave Marije posebno navdušeno širi „Cvetje“ med ameriškimi rojaki.
3. **Fr. Akurzij Sumrak**, O. F. M. sedanji upravnik Ave Marije, ima že lepo število novih naročnikov, ker je že ponovno naročil večjo naknadno pošiljatev. Natančnega števila novih naročnikov zaenkrat še ne vemo.
4. **Mr. Jožef Franc Muhič**, Joliet, je poslal 13 novih. To je naš stari navdušeni agitator za katoliški tisk, kateremu se ima tamkajšnja Ave Marija veliko zahvalit.
5. **Mrs. Mike Artač**, Willard, Wis. nam je doslej poslala 8 novih. Tudi ta nam je že iz Amerike znana kot vneta propagatorica dobrega tiska.
6. **Rev. Anzelm Murn**, O. F. M., slovenski župnik, Chicago, Ill., je daroval 1 dol.
7. **Mrs. Cook**, Cleveland, O., je darovala 5 dol.
Bog povrni vsem!